

**НАШРИЯИ
СУДИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН**

№ 3, июл – сентябр 2020

Душанбе-2020

Исполнитель:

Нашрияти мазкур бо дастгирии Барномаи «Мусоидат ба давлатдорӣ ҳуқуқӣ дар кишварҳои Осӣи Марказӣ»-и GIZ (Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ) нашр шудааст.

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ) барномаи мазкурро бо супориши Вазорати федералии ҳамкорӣ ва рушди Олмон (BMZ) иҷро менамоянд.

Хулосаҳо, ақидаҳо ва шарҳу тафсириҳо дар нашрияти мазкур зикргардида мавқеи муаллифон буда, бе ягон шарт мавқеи GIZ ё BMZ-ро инъикос наменаоянд.

Барои ройгон (бепул) паҳн намудан пешбинӣ шудааст.

* * *

Данное издание было опубликовано при поддержке Программы GIZ «Содействие правовой государственности в странах Центральной Азии».

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (Германское общество по международному сотрудничеству) осуществляет эту программу по заказу Федерального министерства экономического сотрудничества и развития Германии (BMZ).

Приводимые в настоящем издании данные, заключения, мнения и интерпретации являются позицией авторов и никак не могут рассматриваться как отражающие позицию GIZ или BMZ.

Предназначено для бесплатного распространения.

Сармуҳаррир –	Шермуҳаммад Шоҳиён – Раиси Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
Ҳайати таҳририя: Лутфуллозода Ш.–	муовини якуми Раиси Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
Исҳоқӣ А.Н. –	муовини Раиси Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
Раҳмонзода С.С. –	муовини Раиси Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон – раиси коллегияи ҳарбӣ
Қодирзода Т.Қ. –	раиси коллегияи судӣ оид ба парвандаҳои граждании Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
Ализода Ш.Ш. –	раиси коллегияи судӣ оид ба парвандаҳои оилавии Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
Азиззода З.Н. –	раиси коллегияи судӣ оид ба парвандаҳои ҷиноятӣ Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
Муродзода Б.Р. –	раиси коллегияи судӣ оид ба парвандаҳои ҳуқуқвайронкунии маъмурии Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
Ҳакимзода С.А. –	котиби Пленум, судья Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
Вазирзода Г.Н. –	судья Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

МУНДАРИЧА

Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон».....	6
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ворид намудани иловаҳо ба Кодекси муҳофизати ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	52
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ворид намудани иловаҳо ба Кодекси муҳофизати ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	54
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ворид намудани иловаҳо ба Кодекси муҳофизати граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	56
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	58
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси муҳофизати ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	61
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ворид намудани тағйирот ба Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	63
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси муҳофизати ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	65

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	67
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ворид намудани тағйиру илова ба Кодекси муҳофизати ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	69
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	70
А. Чоршанбиев Дар роҳи адолат.....	74

ҚОНУНИ КОНСТИТУТСИОНИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ИНТИХОБОТИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

(Ахбори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1994, № 13, мод. 195; Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1999, № 9, мод. 238; с. 2005, № 12, мод. 626; с. 2018, № 2, мод. 60, №9-10, мод. 580)

(Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.1999 № 834, аз 28.12.2005 № 140, аз 21.02.2018 № 1507, аз 19.07.2019 № 1638)

I. ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1. Интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси ҳуқуқи интихоботии умумӣ, баробар ва мустақим бо овоздиҳии пинҳонӣ интихоб мешавад.

Шахсе ба номзадии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод шуда метавонад, ки танҳо шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дошта бошад, синни ӯ аз 30 кам набуда, дорои таҳсилоти олий бошад, забони давлатиро донад ва дар ҳудуди ҷумҳурӣ на камтар аз 10 соли охир истиқомат дошта бошад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Қисми сеюм ва чоруми модда хориҷ карда шуд (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Вайрон кардани талаботи ин модда боиси беъътибордониста шудани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мегардад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Моддаи 1(1). Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

(Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507)

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни конститутсионии мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 2. Ҳуқуқи интихоботии шаҳрвандон

Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки то рӯзи интихобот ба синни 18 расидаанд, қатъи назар аз миллат, наҷод, ҷинс, забон, эътиқоди динӣ, маҷеи сиёсӣ, вазъи иҷтимоӣ, таҳсил ва молу мулк ҳуқуқи дар интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок карданро доранд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Шаҳрвандоне, ки аз тарафи суд ғайри қобили амал доништа шудаанд ва ё мувофиқи ҳукми суд ҷазои маҳрум сохтан аз озодиро адо мекунанд, ҳуқуқи дар интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок карданро надоранд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Ҳар гуна маҳдудкунии ҳуқуқи интихоботии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ғайр аз ҳолатҳои, ки Қонуни конститутсионии мазкур пешбинӣ кардааст, манъ аст (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 3. Принсипҳои гузаронидани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маъракаи пешазинтихоботӣ овоздиҳӣ дар интихоботи Президенти Ҷумҳурӣ ихтиёрӣ ва дар асосҳои баробар иштирок мекунанд.

Овоздиҳӣ дар интихоботи Президенти Ҷумҳурӣ пинҳонӣ мебошад ва шаҳрвандон онро бевосита амалӣ менамоянд. Ҳар шаҳрванд як овоз дорад.

Назорат ба изҳори иродаи шаҳрвандон мумкин нест.

Моддаи 4. Ошкорбаёнӣ дар тайёри ва гузаронидани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Мақомоти давлатӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ки дар ташкил ва гузаронидани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок мекунанд, фаъолияти худро шаффоф ва ошкоро амалӣ менамоянд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳизбҳои сиёсӣ, иттифокҳои касаба, дигар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, коллективҳои меҳнатӣ ва шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи озодона ташвиқот бурданро кафолат медиҳад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Ташвиқот дар рӯзи овоздиҳӣ манъ аст.

Ҳамаи қарорҳои мақомоти дахлдор оид ба тайёри ва гузаронидани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давоми ҳафт рӯз аз лаҳзаи қабул шуданашон нашр ва ба воситаи радио ва телевизион паҳн карда мешаванд.

Комиссияҳои интихоботӣ дар бораи ҳайати худ, маҳалли ҷойгиршавии участкаҳои интихоботӣ, вақти кори он ва рӯйхати интихобкунандагон ба аҳоли сари вақт хабар медиҳанд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Дар вақти маҷлисҳои комиссияҳои интиҳоботӣ, хангоми овоздиҳӣ, вақти ҳисобкунии овозҳо дар участкаҳои интиҳоботӣ, инчунин хангоми муайян кардани натиҷаи овоздиҳӣ ҳуқуқ доранд як нафари намоянда аз ҳизбҳои сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, аз мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, Маҷлиси намояндагони вакилони Маҷлисҳои вакилони ҳалқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ки номзадҳоро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ кардаанд, намояндагони воситаҳои ахбори омма ва дар сурати зарурат мушоҳидон аз давлатҳои дигар ва ташкилотҳои байналмилалӣ иштирок намоянд. Намояндагон бояд ҳучҷатеро, ки аз тарафи ташкилотҳои онҳоро фиристода ва ваколатҳои онҳоро тасдиқ карда дода шуда, ки шакли онро Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ муайян кардааст, дошта бошанд (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Ҳизбҳои сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, Маҷлиси намояндагони Маҷлисҳои вакилони ҳалқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ки номзадҳоро ба мансаби Президенти пешбарӣ кардаанд, камаш даҳ рӯз пеш аз интиҳобот дар бораи намояндаҳои худ ба комиссияҳои интиҳоботии ҳавзавӣ хабар медиҳанд (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507).

Даҳолати мустақим ё ғайримустақими намояндагон ва мушоҳидони миллию байналмилалӣ дар чараёни овоздиҳӣ ва фаъолияти комиссияҳои интиҳоботӣ манъ аст (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140).

Моддаи 4(1). Мақом ва ваколатҳои мушоҳидони миллӣ

(Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507)

Ҳизбҳои сиёсии ҷумҳурӣ, ки бо тартиби муқарраркардаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудаанд, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи қавонони Тоҷикистон, Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Маҷлиси вакилони халқи вилоятҳо, Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе, инчунин Маҷлиси намоёндагони вакилони Маҷлисиҳои вакилони халқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҳуқуқ доранд бо тартиби муқарраргардида рӯйхати мушоҳидони миллиро ба комиссияҳои дахлдори ҳавзавии интиҳобот барои бақайдгирӣ пешниҳод намоянд. Мушоҳидони миллӣ дар рӯзи интиҳобот дар биноҳои овоздиҳӣ рафти интиҳоботро мушоҳида мекунанд.

Фаъолияти мушоҳидони миллӣ баъди бо қарори комиссияҳои дахлдори ҳавзавии интиҳобот тасдиқ гардидани рӯйхати онҳо оғоз ёфта, пас аз эълон гардидани натиҷаи пешакии интиҳобот қатъ мегардад.

Мушоҳидони миллӣ ҳуқуқ доранд:

- бо рӯйхати интиҳобкунандагон шинос шаванд; - дар ҳонаи овоздиҳӣ аз оғоз то анҷоми кори комиссияи участкавии интиҳобот ҳузур дошта бошанд;

- супоридани бюллетенҳои овоздиҳиро ба интиҳобкунандагон мушоҳида кунанд;

- ҳангоми овоздиҳии интиҳобкунандагон берун аз ҳуҷраи овоздиҳӣ ҳузур дошта бошанд;

- ҳисоби шумораи бюллетенҳои аз ҳисоб баровардашуда, бюллетенҳои дар қуттии овоздиҳӣ мавҷудбуда, ҳисоби овозҳои интиҳобкунандагонро дар шароите, ки ба мушоҳидаи ҷараёни ҳисоби бюллетенҳои овоздиҳӣ имкон медиҳад, мушоҳида намоянд;

- бо протоколҳои комиссияҳои участкавии интиҳобот оид ба натиҷаи овоздиҳӣ ва комиссияҳои ҳавзавии интиҳобот дар бораи натиҷаи интиҳобот шинос шаванд;

- аз қарор ва амали (беамалии) комиссияи интиҳобот ба комиссияи болоии интиҳобот ва ё суд шикоят намоянд;

- ҳангоми ҳисоби такрории овозҳои интиҳобкунандагон дар комиссияҳои дахлдори интиҳобот ҳузур дошта бошанд.

Мушоҳидони милли ҳуқуқ надоранд:

- бюллетенҳои овоздиҳиро ба интиҳобкунандагон супоранд;

- бо хоҳиши интиҳобкунанда барои гирифтани бюллетен имзо гузоранд;

- бо хоҳиши интиҳобкунанда бюллетенро пур кунанд;

- амале содир намоянд, ки махфӣ будани овоздиҳиро ҳалалдор созад;

- бевосита дар ҳисоби бюллетенҳо, ки аз тарафи аъзои комиссияи интиҳобот анҷом дода мешавад, иштирок намоянд;

- амале содир намоянд, ки ба кори комиссияи интиҳобот монеа шавад ва ё дар қабули қарори комиссияи дахлдори интиҳобот иштирок намоянд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 4(2). Мақом ва ваколатҳои мушоҳидони байналмилалӣ

(Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507)

Бо мақсади мушоҳидаи интиҳобот, гузарондани он дар шароити шаффоф ва ошкоро, мушоҳидони байналмилалӣ даъват карда мешаванд.

Фаъолияти мушоҳидони байналмилалӣ баъди аккредитатсияи онҳо аз ҷониби Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон оғоз ёфта, пас аз эълон гардидани натиҷаи пешакии интиҳобот қатъ мегардад.

Мушоҳидони байналмилалӣ ҳангоми доштани даъватнома бо тартиби муқарраргардида дар Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон аккредитатсия карда мешаванд. Даъватнома аз ҷониби Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон баъди наشري расмӣ қарор дар бораи таъини рӯзи интиҳобот фиристода мешавад.

Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ ба мушоҳидони байналмилалӣ дар бораи аккредитатсияи онҳо шаҳодатномаи намунаи муқарраргардидаро медиҳад. Шаҳодатномаи мазкур ба мушоҳидони байналмилалӣ ҳуқуқ медиҳад, ки рафти омодагӣ ва гузарондани интиҳоботро мушоҳида намоянд. Мушоҳидони байналмилалӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон зери Ҳимояи Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд.

Мушоҳидони байналмилалӣ фаъолияти худро мутобик ба талаботи Қонуни конститутсионии мазкур озодона анҷом медиҳанд. Таъминоти моддию молиявӣ фаъолияти мушоҳидони байналмилалӣ аз ҳисоби тарафе, ки онҳоро фиристодааст ё аз ҳисоби маблағи ҳуди онҳо анҷом дода мешавад.

Мушоҳидони байналмилалӣ ҳуқуқ доранд:

- санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва санадҳои дигареро, ки ҷараёни интиҳоботро танзим менамоянд, дастрас намоянд;
- бо ҳизбҳои сиёсӣ, ки дар интиҳобот ширкат доранд ва бо номзадҳои алоҳида воҳурии расмӣ доир намоянд;
- дар участкаи интиҳоботӣ ва бинои овоздиҳӣ, аз ҷумла дар рӯзи овоздиҳӣ ҳузур дошта бошанд;
- ҷараёни овоздиҳӣ, ҳисоби овозҳо ва муайян намудани натиҷаи онҳоро дар шароите, ки ба мушоҳидаи ҳисоби бюллетенҳо имкон медиҳад, мушоҳида намоянд;
- бо натиҷаи баррасии шикоятҳо (аризаҳо) ва эродҳо вобаста ба вайрон кардани қонунгузорӣ оид ба интиҳобот шинос шаванд;

- ба намояндагони комиссияҳои интиҳобот бе даҳолат ба кори онҳо оид ба мушоҳидаҳои ҳудашон иттилоъ диҳанд;

- баъди ба анҷом расидани овоздиҳӣ ақидаи ҳудро оид ба омодагӣ ва гузарондани интиҳобот ошкоро изҳор намоянд;

- оид ба мушоҳидаи ҷараёни интиҳобот ба Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳулосаи ҳудро пешниҳод кунанд. Мушоҳидони байналмилалӣ ҳуқуқ надоранд;

- хангоме, ки интиҳобкунанда дар бюллетенҳои интиҳобот қайдҳои ҳудро мегузорад, дар ҳучраи овоздиҳӣ ҳозир бошанд;

- ба интиҳобкунандагон таъсир расонанд, ягон ҳел мавод ё адабиёти тарғиботӣ паҳн намоянд;

- нисбат ба ҳизбҳои сиёсӣ, номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ё тартиби гузарондани интиҳобот афзалиятеро баён намоянд;

- аз интиҳобкунандагон ба тарафдорӣ кӣ овоз додани онҳоро пурсанд;

- дар ҳулосаи ҳуд аз ҳолатҳои, ки бо ҳуччатҳо асоснок нагардидаанд ва қобили санҷиш нестанд, истифода баранд;

- мақоми ҳудро барои содир кардани амале, ки ба мушоҳидаи рафти интиҳобот вобаста нест, истифода баранд.

Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сурати аз тарафи мушоҳидони байналмилалӣ риоя нагардидани қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, принципҳои ва меъёрҳои аз тарафи умум эътирофшудаи ҳуқуқи байналмилалӣ аккредитатсияи онҳоро бекор менамояд.

Мушоҳидони байналмилалӣ уҳдадоранд:

- Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, риоя намоянд;

- бо худ шаҳодатномаи мушоҳиди байналмилалиро дошта бошанд ва онро бо талаби комиссияи интиҳобот нишон диҳанд;

- вазифаҳои худро дар асоси принципҳои бетарафӣ, сиёсӣ, бегаразӣ, хушдорӣ аз изҳори ҳама гуна афзалият, баҳодиҳӣ ба фаъолияти комиссияҳои интиҳоботӣ, мақомоти давлатӣ ва мақомоти дигар, шахсони мансабдор ва иштирокчиёни дигари чараёни интиҳобот анҷом диҳанд;

- ба чараёни интиҳобот даҳолат накунанд;

- хулосаҳои худро дар асоси мушоҳида ва маводи воқеӣ таҳия намоянд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 5. Таъминоти моддии интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳарчоти вобаста бо тайёри ва гузаронидани интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағгузорӣ карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507).

Раиси шаҳр, ноҳия дар асоси пешниҳоди комиссияи ҳавзавии интиҳобот оид ба ташкили участкаҳои интиҳобот дар муддати се рӯз ҳар як участкаи интиҳоботиро барои гузарондани интиҳобот бо бино ройгон таъмин менамояд. Биноҳо ва таҷҳизоти корхонаҳо ва ташкилотҳои ғайридавлатӣ барои кори комиссияи интиҳоботӣ дар асоси ичора аз ҳисоби маблағи бучети ҷумҳуриявӣ истифода бурда мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Ҳама гуна иштироки мустақим ва ё ғайримустақими давлатҳо ва созмонҳои хориҷӣ, шахсони ҳуқуқӣ ва шаҳрвандони хориҷӣ дар маблағгузорӣ ва намуди дигари дастгирии моддии маъракаи интиҳоботии номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ аст (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

II. ТАШКИЛ ВА ГУЗАРОНИДАНИ ИНТИХОБОТИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 6. Таъин намудани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи ҷаласаи яқҷояи Маҷлиси милли ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон на дертар аз ду моҳи ба охир расидани муҳлати ваколатҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Дар сурати пеш аз муҳлат қатъ гардидани ваколатҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муҳлати се моҳ интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

Хабар дар бораи рӯзи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар матбуот чоп карда мешавад.

Моддаи 7. Ташкили интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ташкили интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба зиммаи комиссияҳои интихоботӣ гузошта мешавад. Комиссияҳои интихоботӣ ба таври дастаҷамъӣ қор мекунанд. Тайёри ва гузаронидани интихобот аз тарафи комиссияҳои интихоботӣ шаффоф ва ошкоро амалӣ карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 8. Ташкили ҳавзаҳои интихоботӣ

Ҳавзаҳои интихоботӣ оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ ташкил карда мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Рӯйхати ҳавзаҳои интихоботӣ бо зикри ҳудудҳои онҳо ва шумораи интихобкунандагон аз тарафи Комиссияи марказии интихоботӣ ва раёйпурсӣ на дертар 50 рӯз пеш аз

интиҳобот чоп карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 9. Ташкили участкаҳои интиҳоботӣ

Участкаҳои интиҳоботӣ аз тарафи Комиссияи ҳавзавии интиҳоботӣ бо пешниҳоди райони шаҳру ноҳияҳо на дертар аз 40 рӯз пеш аз рӯзи интиҳобот аз ҳисоби аз 20 то 3000 интиҳобкунанда дар як участка ташкил карда мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Участкаҳои интиҳоботӣ бо назардошти ҳудудҳои ноҳияҳо, шаҳрҳо, ноҳияҳои шаҳрӣ бо мақсади фароҳам сохтани шароити бештари муносиб барои интиҳобкунандагон ташкил карда мешаванд. Участкаҳои интиҳоботӣ инчунин дар қисмҳои ҳарбӣ ташкил карда шуда, мувофиқи маҳалли воқеъгардидаи қисмҳо ба ҳавзаҳои интиҳоботӣ дохил мешаванд. Ҳудудҳои участкаҳои интиҳоботӣ набояд сарҳадҳои ҳавзаҳои интиҳоботиро бурида гузаранд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Участкаҳои интиҳоботи метавонанд дар дармонгоҳҳо, хонаҳои истироҳат, беморхонаҳо ва дигар муассисаҳои табобатӣ, дар маҳалли буду боши шаҳрвандон, ки дар ноҳияҳои дурдаст ва душворгузар воқеъ гардидаанд, ташкил карда шаванд. Ин участкаҳои интиҳоботӣ ба ҳавзаҳои интиҳоботи мувофиқи маҳалли воқеъгардидашон дохил мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140).

Комиссияҳои ҳавзавии интиҳоботӣ бохабаркунии интиҳобкунандагонро дар бораи ҳудудҳои ҳар участкаи интиҳоботӣ бо зикри маҳалли ҷойгиршавии комиссияи участкавии интиҳоботӣ ва бинои овоздиҳӣ ташкил менамоянд. Бинои овоздиҳии ҳар участкаи интиҳоботиро Раиси шаҳр, ноҳия ҷудо мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Дар назди сафоратхонаҳо ва консулгарихои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давлатҳои хориҷӣ (минбаъднамояндагӣҳои

Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давлатҳои хориҷӣ) участкаҳои интиҳобот бо пешниҳоди Вазорати қорҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон бе назардошти талаботи қисмҳои якҷум ва дуҷуми моддаи мазкур ташкил карда шуда, вазифаҳои раиси комиссияи участкавии интиҳоботро роҳбари намоёндагии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давлати хориҷӣ иҷро менамояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Масъалаи ба ҳавзаи интиҳоботӣ бақайдгирии участкаи интиҳоботӣ, ки дар хориҷи Тоҷикистон воқеъ гардидааст, аз тарафи Комиссияи марказии интиҳоботӣ ва раёйпурсӣ ҳал карда мешавад.

III. КОМИССИЯҲОИ ИНТИХОБОТӢ ОИД БА ИНТИХОБОТИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 10. Низоми комиссияҳои интихоботӣ (Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507)

Барои ташкил ва гузаронидани интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон комиссияҳои зерин таъсис дода мешаванд (Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507):

Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ (Қонуни конст. ҶТ аз 3.09.99с. № 834);

Комиссияи ҳавзавии интихобот оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (Қонуни конст. ҶТ аз 28.12.05с. № 140);

Комиссияи участкавии интихобот оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (Қонуни конст. ҶТ аз 28.12.05с. № 140).

Моддаи 11. Комиссияи Марказии интихобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон чун мақоми доимоамалкунанда мувофиқи Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи интихобот ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон" ташкил мегардад (Қонуни конст. ҶТ аз 3.09.99с. № 834).

Фаъолияти Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистонро қонун танзим менамояд (Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 12. Ваколатҳои Комиссияи марказии интихоботӣ ва раёйпурсӣ

Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ дорои чунин ваколатҳо мебошад:

1) дар тамоми ҳудуди ҷумҳурӣ ба иҷрои Қонуни конститусионии мазкур назорат мекунад ва татбиқи яхелаи онро таъмин менамояд, дар ҳудуди ваколатҳои худ оид ба масъалаҳои ташкили интихобот қарор қабул мекунад, дастурамал мебарорад ва тавзеҳот медиҳад (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507);

2) ҳавзаҳои интихоботӣ ташкил медиҳад, онҳоро номгузорӣ ва рақамгузорӣ мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

3) комиссияи ҳавзавии интихобот ташкил медиҳад ва дар бораи маҳалли ҷойгиршавии онҳо маълумот нашр менамояд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507);

4) ба қори комиссияи интихоботӣ роҳбарӣ мекунад, тартиби ба ҳайати онҳо дохил намудани тағйиротро муайян мекунад, қарорҳои комиссияҳои ҳавзавии интихоботӣ оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар сурате, ки бо Қонуни конститусионии мазкур ихтилоф дошта бошанд, бекор менамояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

5) масъалаҳои ба қайди ҳавзаи интихоботӣ гирифтани участкаҳои интихоботиро, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил мешаванд, ҳал мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

6) барои иштироки номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маъракаи интихоботӣ шароити баробар муҳайё месозад;

7) тартиби иштироки мушоҳидони миллӣ ва байналмилалӣ, намояндагони воситаҳои ахбори оммаи хориҷӣ ва маҳаллиро дар маъракаи интихоботӣ бо қарори худ муқаррар мекунад ва онҳоро бо шаҳодатномаи дахлдор таъмин менамояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

8) бо тартиби муқарраргардида маблағҳоро дар байни комиссияҳои интихоботӣ тақсим мекунад, ба таъмин карда

шудани комиссияҳои интихоботӣ бо бино, нақлиёт ва воситаҳои алоқа назорат мекунад, дигар масъалаҳои таъминоти моддию техникии интихоботро ҳал менамояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

9) шакл ва матни бюллетени интихоботро оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, рӯйхати интихобкунандагон, варақаҳои интихобот, протоколҳои маҷлисҳои Комиссияҳои интихоботӣ, дигар ҳуҷҷатҳои интихобот, намунаҳои куттиҳои интихобот ва мӯҳри комиссияҳои интихоботӣ, тартиби ҳифзи ҳуҷҷатҳои интихоботиро муқаррар мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

10) ахбороти роҳбарони вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ ва идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлати, дигар мақомоти давлатӣ ва мақомоти идтиҳодияҳои ҷамъиятиро оид ба масъалаҳои вобаста ба тайёри ва гузаронидани интихобот мешунавад (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140);

11) номзадҳоро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд мегирад, натиҷаҳои интихоботро дар тамоми ҷумҳурӣ ҷамъбаст менамояд, маълумотро доир ба ҷамъбасти интихобот дар матбуот чоп мекунад, Президенти интихобшудаи Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба қайд мегирад, ба ӯ шаҳодатномаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интихоб шуданашро месупорад;

12) ариза ва шикоятҳоро доир ба қарор ва амали (беамалии) комиссияҳои интихоботӣ баррасӣ менамоянд ва аз рӯи онҳо қарор қабул мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

13) ба мақомоти прокуратура дар бораи вайрон карда шудани Қонуни конституционӣ "Дар бораи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон", ки ҷавобгарии ҷиноятӣ дорад, маълумот медиҳад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507);

14) ба бойгонӣ супурдани ҳуҷҷатҳои вобаста ба гузаронидан ва ташкили интиҳоботро таъмин менамояд;

15) овоздиҳии такрорӣ, интиҳоботи такрориро ташкил мекунад;

16) дигар ваколатҳоро мувофиқи Қонуни конститутсионии мазкур ва дигар санадҳои қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Маҷлисиҳои Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ дар он сурат боэътибор шумурда мешаванд, ки агар дар онҳо на камтар аз се ду ҳиссаи ҳайати аслии комиссия дар рӯзи чаласа ҳузур дошта бошанд (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Моддаи 13. Ташкили комиссияи ҳавзавии интиҳобот оид ба интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

(Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140)

Комиссияи ҳавзавии интиҳобот оид ба интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Комиссияи марказии интиҳобот бо пешниҳоди мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо ва раёйпурсӣ на дертар аз 45 рӯз пеш аз интиҳобот дар ҳайати раис, муовини раис, котиб ва камаш чор нафар аъзо ташкил карда мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 14. Ваколатҳои комиссияи ҳавзавии интихобот оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

(Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140)

Комиссияи ҳавзавии интихобот оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои чунин ваколатҳо мебошад:

1) ба иҷрои Қонуни конститусионии мазкур дар ҳудуди ҳавзаи интихоботӣ назорат мекунад ва татбиқи яхелаи онро таъмин менамояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

2) ба кори комиссияҳои участкавии интихобот роҳбарӣ мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

3) бо тартиби муқарраргардида маблағҳоро дар байни комиссияҳои участкавии интихобот тақсим мекунад, ба таъмин карда шудани комиссияҳои участкавии интихобот бо бино, нақлиёт, воситаҳои алоқа назорат мекунад ва дигар масъалаҳои таъминоти моддӣ-техникии интихоботро дар ҳавзаи интихоботӣ баррасӣ менамояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

4) барои иштироки номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар маъракаи интихоботӣ шароити баробар таъмин мекунад;

5) ахбори намояндагони мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва идораи давлатӣ, роҳбарони иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳоро оид ба масъалаҳои вобаста ба тайёрӣ ва гузаронидани интихобот мешунавад (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140).

6) ба тартиб додани рӯихати интихобкунандагон ва пешниҳоди онҳо барои шиносоии умумӣ назорат мекунад;

7) натиҷаҳои интихоботро дар ҳавза ҷамъбаст мекунад ва ба Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ месупорад;

8) ариза ва шикоятхоро доир ба қарорҳо ва амали (бамалии) комиссияҳои участкавии интиҳобот баррасӣ мекунад ва аз рӯи онҳо қарор қабул мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

9) ваколатҳои дигарро мувофиқи Қонуни конститутсионии мазкур ва дигар санадҳои қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 15. Ташкили комиссияи участкавии интиҳобот оид ба интиҳоботи Президенти Чумҳурии Тоҷикистон

(Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140)

Комиссияҳои участкавии интиҳобот оид ба интиҳоботи Президенти Чумҳурии Тоҷикистон аз тарафи комиссияи ҳавзавии интиҳобот бо пешниҳоди мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо ташкил карда мешаванд. Комиссияи участкавии интиҳобот на дертар аз 35 рӯз то интиҳобот дар ҳайати 5 - 19 аъзо, аз ҷумла раис, муовини раис ва котиб ташкил карда мешавад. Агар комиссия дар ҳайати то 7 нафар ташкил карда шавад, он гоҳ раис ва котиб интиҳоб мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Дар мавридҳои зарурӣ шумораи ҳайати комиссияи участкавии интиҳобот метавонад зиёд ё кам карда шавад (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 16. Ваколатҳои комиссияи участкавии интихобот оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

(Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140)

Комиссияи участкавии интихобот оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои ваколатҳои зайл мебошад (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140).

1) рӯихати интихобкунандагонро дар участка тартиб медиҳад;

2) интихобкунандагонро бо рӯихати интихобкунандагон шинос мекунад аризаҳоро дар бораи саҳву ғалатҳои рӯйхат қабул ва барраси намуда, масъалаи ба рӯйхат дохил намудани тағйироти дахлдорро ҳал мекунад;

3) лифофаҳои интихоботии интихобкунандагонро, ки наметавонанд дар рӯзи интихобот дар маҳалли зисти худ бошанд ва дар овоздиҳӣ иштирок наоянд, қабул мекунад;

4) ба аҳоли дар бораи рӯзи интихобот ва маҳалли овоздиҳӣ хабар медиҳад;

5) оmodасозии бинои овоздиҳӣ, куттиҳои овоздиҳӣ ва дигар таҷҳизоти интихоботиро таъмин мекунад;

6) овоздиҳиро дар участкаи интихоботӣ дар рӯзи интихобот ташкил медиҳад;

7) овозҳоро, ки дар участкаи интихоботӣ дода шудаанд, ҳисоб мекунад;

8) ариза ва шикоятҳоро оид ба масъалаҳои тайёрии интихобот, ташкили овоздиҳӣ баррасӣ карда, аз рӯи онҳо қарор қабул менамояд;

9) ваколатҳои дигарро мувофиқи Қонуни конститутсионии мазкур ва дигар санадҳои қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 17. Узвият дар комиссияҳои интихоботӣ

Узви комиссияи интихобот хангоми иҷрои ваколатҳояш бояд бетараф ва холис бошад, набояд дар фаъолияти ҳизби сиёсӣ иштирок кунад, супоришҳои онро иҷро наояд ва дар тарғибу ташвиқи пешазинтихоботии номзадҳои бақайдгирифташуда ширкат варзад (Қонуни конст. ҚТ аз 19.07.2019 № 1638).

Узви комиссия бо аризаи шахсӣ, инчунин дар сурати аз ваколат маҳрум карда шуданаш, аз иҷрои вазифаи худ озод карда шуда метавонад.

Барои узви комиссияро аз ваколат маҳрум кардан, дар сурате, ки вай талаботи Қонуни конститусионии мазкурро вайрон ё мунтазам ба вазифаи худ беъътиной карда бошад, мақома ҳуқуқ дорад, ки комиссияро ташкил додааст (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Дар мавриди зарурат узви нави комиссияи интихоботӣ ба тартибе, ки Қонуни конститусионии мазкур муқаррар кардааст, таъин карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони бозътимоди онҳо, инчунин судяҳо, прокурорҳо, кормандони дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва мушоҳидони миллӣ аъзои комиссияи интихоботӣ буда наметавонанд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Як шахс узви фақат як комиссияи интихоботӣ буда метавонад.

Моддаи 18. Ташкили кор ва мӯҳлати ваколоти комиссияҳои интихоботӣ

Мачлиси комиссияи интихоботӣ он гоҳ босалоҳият доништа мешавад, ки агар дар он на камтар аз се ду ҳиссаи ҳайати аслии комиссия, ки дар рӯзи мачлис ҳузур доранд, иштирок карда бошанд. Қарори комиссия дар овоздиҳии кушод бо аксарияти овози аъзои комиссия, ки дар мачлис иштирок намудаанд, қабул карда мешавад. Аъзои комиссия,

ки бо қарори он норозианд, ҳуқуқ доранд фикри махсуси худро изҳор намоянд, ки он ба таври хаттӣ ба протокол замима карда мешавад. Дар сурати тақсими овозҳо овози раисқунанда ҳалқунанда мебошад.

Иҷрои қарори комиссияи интиҳоботӣ, ки дар доираи ваколатҳои он қабул карда шудааст, барои комиссияҳои интиҳоботии поёни, инчунин барои ҳамаи мақомоти давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, коллективҳои меҳнатӣ ва қисмҳои ҳарбӣ, роҳбарони корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо ҳатмӣ мебошад.

Мақомоти давлатӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо, шахсони мансабдор бояд ба комиссияҳои интиҳоботӣ дар иҷрои ваколатҳояшон мусоидат намоянд, маълумотҳоеро, ки барои кори онҳо зарур аст, дар ихтиёрашон гузоранд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140).

Мақомоти давлатӣ, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо бино ва таҷҳизотеро, ки барои тайёри ва гузаронидани интиҳобот заруранд, роӣгон дар ихтиёри комиссияҳои интиҳоботӣ қарор медиҳанд.

Комиссияи интиҳоботӣ ҳуқуқ дорад оид ба масъалаҳои вобаста бо тайёри ва гузаронидани интиҳобот ба мақомоти давлатӣ ва иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо, шахсони мансабдор мурочиат кунад, ки онҳо бояд масъалаи ба миён гузошташударо баррасӣ намуда, дар мӯҳлати на дертар аз се рӯз ба комиссияи интиҳоботӣ ҷавоб диҳанд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140).

Узви комиссияи интиҳоботӣ бо қарори он дар давраи тайёри ва гузаронидани интиҳобот аз иҷрои вазифаҳои истеҳсоли ё хизмати бо ҳифзи маоши миёна аз ҳисоби маблағе, ки барои гузаронидани интиҳобот ҷудо карда шудааст, озод карда шуда метавонад.

Мӯҳлати ваколати комиссияҳои интиҳоботии ҳавзавӣ ва участкавӣ баъди ба вазифа шурӯ кардани Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон хотима меёбад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Моддаи 19. Баррасии шикоят нисбати қарорҳои комиссияҳои интиҳоботӣ

Мақомоти ҳизбҳои сиёсӣ, ки номзадҳоро пешбарӣ кардаанд, ҳуди номзадҳо ва прокурор нисбати қарорҳои комиссияҳои интиҳоботӣ дар давоми даҳ рӯзи баъд аз қабули онҳо ба комиссияи интиҳоботии болоӣ ё ба суд шикоят карда метавонанд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Нисбати қарорҳои Комиссияи марказии интиҳобот ва раёспурсӣ ба Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давоми даҳ рӯз баъди қабул карда шудани қарор шикоят кардан мумкин аст. Шикоят бояд дар давоми се рӯзи баъди ворид шуданаш, агар то рӯзи интиҳобот камтар аз шаш рӯз монда бошад-фаврӣ мавриди баррасӣ қарор дода шавад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

IV. РҶЙХАТИ ИНТИХОБКУНАНДАГОН

Моддаи 20. Рӯйхати интихобкунандагон ва тарзи тартиб додани он

Рӯйхати интихобкунандагон аз тарафи комиссияҳои участкавии интихоботӣ доир ба ҳар участкаи интихоботӣ тартиб дода шуда аз тарафи раис ва котиби комиссияи участкавии интихоботӣ бо имзо ва муҳр тасдиқ карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Рӯйхати интихобкунандагон аз рӯи маҳалли истиқомат дар асоси маълумот дар бораи интихобкунандагон, ки мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ пешниҳод кардаанд, тартиб дода мешавад. Комиссияи участкавии интихобот барои барӯйхатгирии интихобкунандагон намояндагони мақомот, муассисаҳои давлатӣ ва ташкилотҳо, новобаста аз шакли моликиятшон, инчунин иттиҳодияҳои ҷамъиятиро ҷалб карда метавонад. (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Рӯйхати интихобкунандагон на камтар аз 15 рӯз баъд аз ташкили комиссияҳои участкавии интихобот тартиб дода шуда, дар он насаб, ном ва номи падар, соли таваллуд ва суроғаи интихобкунанда нишон дода мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Рӯйхати интихобкунандагон-хизматчиёни ҳарбӣ, ки дар қисмҳои ҳарбӣ мебошанд, инчунин аъзои оилаҳои онҳо ва интихобкунандагони дигар, ки дар маҳалҳои воқеъ гардидани қисмҳои ҳарбӣ зиндагӣ мекунанд, дар асоси маълумоте, ки фармондеҳони қисмҳои ҳарбӣ пешниҳод мекунанд, тартиб дода мешавад. Хизматчиёни ҳарбӣ, ки берун аз қисмҳои ҳарбӣ зиндагӣ мекунанд, ба рӯйхати интихобкунандагон мувофиқи маҳалли истиқомат дар асосҳои умумӣ дохил карда мешаванд.

Рӯйхати интихобкунандагон аз рӯи участкаҳои интихоботӣ, ки дар дармонгоҳҳо, профилакторияҳо,

хонаҳои истироҳат, беморхонаҳо ва дар дигар муассисаҳои табобатию пешгирикунанда, инчунин дар назди намояндагҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давлатҳои хориҷӣ ташкил карда шудаанд, дар асоси маълумотҳои, ки роҳбарони муассисаҳои мазкур пешниҳод мекунанд, тартиб дода мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140).

Рӯйхати интихобкунандагон дар шакле, ки барои ташкили овоздиҳӣ муносиб аст, тартиб дода мешавад.

Моддаи 21. Ба рӯйхати интихобкунандагон дохил намудани шаҳрвандон

Ба рӯйхати интихобкунандагон шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳуқуқи дар овоздиҳӣ иштирок кардан доранд, дохил карда мешаванд.

Ба рӯйхати интихобкунандагон аз рӯи маҳалли истиқомат шаҳрвандоне дохил карда мешаванд, ки дар вақти тартиб додани рӯйхат дар ҳудуди участкаҳои дахлдори интихоботӣ доимӣ ё муваққатӣ зиндагӣ мекунанд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Ба рӯйхати интихобкунандагон аз рӯи участкаҳои интихоботӣ, ки дармонгоҳҳо, профилакторияҳо, хонаҳои истироҳат, беморхонаҳо ва дигар муассисаҳои табобатию профилактикӣ ташкил карда шудаанд, ҳамаи шаҳрвандоне, ки дар рӯзи гузаронидани интихобот дар маҳалҳо ва муассисаҳои мазкур мебошанд, дохил карда мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон фақат ба як рӯйхати интихобкунандагон дохил карда мешавад.

Шаҳрвандоне, ки ба участкаи интихоботӣ баъди барои шиносоии умумӣ гузоштани рӯйхати интихобкунандагон омадаанд, ба рӯйхати иловагӣ дохил карда мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 22. Шинос намудани шахрвандон бо рӯйхати интихобкунандагон

Рӯйхати интихобкунандагон дар участкаҳои интихоботӣ, ки аз рӯи маҳалли истиқомат тартиб дода шудааст, 15 рӯз пеш аз овоздиҳӣ, дар дигар участкаҳои интихоботӣ, ки дар назди намояндагиҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давлатҳои хориҷӣ, санаторияҳо, хонаҳои истироҳат, беморхона ва табобатгоҳҳои дигари доимӣ, маҳалҳои дурдасту душворгузар ташкил гардидаанд, ду рӯз пеш аз овоздиҳӣ барои шиносоии умумӣ пешниҳод карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Ба шахрвандон имконият муҳайё карда мешавад, ки дар бинои комиссияҳои участкавии интихоботии дахлдор бо рӯйхати интихобкунандагон шинос шаванд, инчунин дурустии маълумотҳои дар бораи интихобкунандагони ба рӯйхат дохил кардашударо тафтиш намоянд.

Шахрванд ҳуқуқ дорад дар хусуси ба рӯйхат дохил нашудан, нодуруст ба рӯйхат дохил шудан ё аз рӯйхат баровардан, инчунин саҳву хатои маълумот оид ба интихобкунанда шикоят кунад. Ариза дар бораи зарурати даровардани ислоҳ ба рӯйхат аз тарафи комиссияи участкавии интихоботӣ дар муддати на дертар аз се рӯз ва дар арафа ва рӯзи овоздиҳӣ-фавран мавриди баррасӣ қарор дода мешавад. Дар сурати рад кардани ариза комиссияи участкавии интихоботӣ фавран ба аризадиҳанда нусхаи қарори асоснокро дар бораи рад карда шудани аризааш медиҳад. Нисбати қарор ба комиссияҳои интихоботии болоӣ ё ба суд шикоят кардан мумкин аст, ки он дар давоми се рӯз, дар арафа ва рӯзи интихобот-фавран баррасӣ намуда, қарори қатъӣ қабул мекунад. Дар сурате, ки барои аризадиҳанда қарори мусбат қабул карда шавад. Комиссияи участкавии интихоботӣ фавран ба рӯйхати интихобкунандагон ислоҳ медарорад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 23. Шаҳодатнома барои ҳуқуқи овоздиҳӣ

Дар сурате, ки интихобкунанда дар давраи байни пешниҳод кардани рӯйхати интихобкунандагон барои шиносоии умумӣ ва рӯзи интихобот ҷои будубоши худро тағйир диҳад, Комиссияи участкавии интихоботӣ бо хоҳиши интихобкунанда ва бо пешниҳод намудани ҳуччат, ки шахсияти ӯро тасдиқ мекунад, ба интихобкунанда шаҳодатномаи ҳуқуқи овоздиҳӣ медиҳад. Зимнан дар рӯйхати интихобкунандагон қайди дахлдор карда мешавад. Бо пешниҳод кардани шаҳодатномаи ҳуқуқи овоздиҳӣ Комиссияи участкавии интихоботӣ дар рӯзи овоздиҳӣ интихобкунандаро ба рӯйхати иловагии интихобкунандагон дар участкаи интихоботи маҳалли будубоши вай дохил мекунад.

V. ПЕШБАРӢ ВА БА ҚАЙДГИРИИ НОМЗАДҲО БА МАНСАБИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН

Моддаи 24. Пешбарӣ намудани номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи ҳизбҳои сиёсии ҷумҳурӣ, ки мувофиқи тартиби муқарраргардида ба қайд гирифта шудаанд, Федератсияи иттифокҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон дар анҷуманҳо, конференсияҳои онҳо мувофиқи оинномашон, Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Маҷлиси вакилони халқи вилоятҳо, Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе, инчунин маҷлиси намояндагони вакилони халқи Маҷлиси вакилони халқи ноҳия ва шаҳрҳои тобеи ҷумҳурӣ пешбарӣ карда мешаванд. Меъёри намояндагӣ ва тартиби ташкил ва гузаронидани Маҷлиси намояндагони Маҷлисиҳои вакилони халқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳуриро Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ муайян мекунад (Қонуни конст. ҶТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Аз тарафи ҳар ҳизби сиёсӣ, Федератсияи иттифокҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Маҷлисиҳои вакилони халқи вилоятҳо, Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе, Маҷлиси намояндагони вакилони Маҷлиси вакилони шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ фақат як нафар номзад ба мансаби Президент пешбарӣ шуда метавонад (Қонуни конст. ҶТ аз 28.12.05с. № 140).

Қарор дар бораи пешбарии номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ақсарияти овози шумораи умумии вакилони анҷуман ё конференсияи ҳизби сиёсӣ, Федератсияи иттифокҳои касабаи мустақили

Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, бо аксарияти овози шумораи умумии вакилони халқи Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Маҷлиси вакилони халқи вилоятҳо, Маҷлиси вакилони халқи шаҳри Душанбе, инчунин бо аксарияти овози шумораи умумии намоёндагони вакилони Маҷлиси намоёндагони вакилони Маҷлисиҳои вакилони халқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ қабул карда мешавад. Шакли овоздиҳиро мақоми дахлдоре, ки номзадро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ кардааст, муайян менамояд. Дар бораи пешбарии номзад протокол тартиб дода мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Номзади ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣшуда бояд аз тарафи панҷ ғоизи шумораи шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳуқуқи интихобот доранд, тарафдорӣ карда шавад.

Ҷамъовариҳои имзои шаҳрвандон ба тарафдорӣ номзади пешбарӣшаванда мувофиқи тартиб ва мӯҳлате, ки Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ муқаррар кардааст, сурат мегирад.

Пешбарӣ намудани номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳилофи Қонуни конституционии мазкур гузаронида шудааст, беътибор дониста мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Пешбарӣ намудани номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муддати 50 рӯз гузаронида шуда, на дертар аз 30 рӯз то интихобот ба охир мерасад.

Шумораи умумии номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳдуд карда намешавад.

Қарор дар бораи пешбарӣ намудани номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ дар мӯҳлати на дертар аз се рӯз баъди қабул кардани он, фиристода мешавад. Дар бораи қарори қабул кардашуда ба номзад ба мӯҳлати на

дартар аз ду рӯз хабар дода мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Ҳизбҳои сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабҳои мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, Маҷлиси намояндагони вакилони халқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ки номзадҳоро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ кардаанд, ҳуқуқ доранд ҳар вақт то интихобот қарори худро дар бораи пешбарии номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бекор кунанд. Ин гуна қарор ба тартибе, ки барои пешбарӣ кардани номзадҳо муқаррар гардидааст, қабул карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507).

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар вақт метавонад аз номзодии худ даст кашида, дар ин бора ба Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ бо ариза муроҷиат намояд.

Ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон шаҳрвандоне, ки барои содир намудани ҷиноят маҳкум шудаанд, новобаста ба барҳам хӯрдан ё бардоштани доғи судиашон, инчунин ходимони иттиҳодияҳои динӣ пешбарӣ шуда наметавонанд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Дар сурате, ки ягон номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ карда нашуда бошад ё ҳамаи номзадҳои пешбарӣшуда номзодии худро пас гирифта бошанд, номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи ҷаласаи якҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ карда мешаванд. Дар ин сурат номзадҳои пешбарӣшуда ҳисоб мешаванд, ки дар натиҷаи овоздиҳии пинҳонӣ аз тарафи аксарияти шумораи умумии аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дастгирӣ карда

шудаанд (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140).

Моддаи 25. Бақайдгирии номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони боэътимоди онҳо

Бақайдгирии номзадҳои ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбаришуда ва шахсони боэътимоди онҳо аз тарафи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ дар давоми се рӯз аз лаҳзаи расидани хуччатҳои зарурӣ, вале на дертар аз 25 рӯз то интиҳобот сурат мегирад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Қарор дар бораи бақайдгирии номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сурати мавҷуд будани чунин хуччатҳо қабул карда мешаванд:

- протоколи маҷлиси мақоми олии (анҷумани, конференсия) ҳизби сиёсӣ, Федератсияи иттифокҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, ҷаласаҳои Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Маҷлиси вакилони халқи вилоятҳо, Маҷлиси вакилони шаҳри Душанбе, Маҷлисиҳои намояндагони вакилони Маҷлиси вакилони халқи шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140);

- нусхаи шиноснома (корти идентификатсионӣ) (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

- маълумот дар бораи даромад ва вазъи молумулқӣ (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

- маълумотномаи тиббӣ оид ба вазъи саломатӣ (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

- маълумотнома аз ҷойи истиқомат (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

- нусхаи хуччати расмие, ки доштани таҳсилоти олиро тасдиқ мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

- хулосаи Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ дар хусуси муайян намудани сатҳи донишони забони давлатӣ (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

- маълумот оид ба надоштани доғи судӣ (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507);

- бланкаҳо бо имзои шаҳрвандон оид ба дастгирии номзад ба мансаби Президент, ки раисони ноҳияҳо, шаҳрҳо тасдиқ кардаанд;

- маълумоти тарҷумаи ҳоли номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- аризаи номзад дар бораи розигиаш барои пешбарӣ кардан ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин шахсони боэътимоди номзад наметавонанд дар ягон комиссияи интихоботӣ оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил бошанд. Дар сурате ки агар узви яке аз комиссияҳои интихоботӣ оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон номзад ё шахси боэътимод пешбарӣ шуда бошад, вай аз вазифаи узви комиссия аз лаҳзаи ҳамчун номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ё шахси боэътимод ба қайд гирифта шуданаш озод кардашуда ҳисоб меёбад.

Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ оид ба интихобот дар давоми ду рӯз баъди бақайдгирии номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба онҳо шаҳодатномаи дахлдор месупорад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507).

Агар Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ бақайдгирии номзадро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон рад кунад, нисбати қарори мазкур аз тарафи хизмҳои сиёсӣ, Федератсияи иттифоқҳои касабаи мустақили Тоҷикистон, Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон, мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлати,

мачлиси намояндагони вакилони Маҷлиси вакилони халқҳои шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ки номзади мазкурро пешбарӣ кардаанд, метавонанд ба Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон шикоят намоянд ва ин шикоят дар муҳлати шаш рӯз баррасӣ карда мешавад. Қарори Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қатъӣ мебошад (Қонуни конст. ҶТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507).

Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ дар муҳлати ҳафт рӯз баъди бақайдгирии номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар матбуоти маҳаллӣ дар бораи бақайдгирӣ бо зикри насаб, ном ва номи падар, сол ва ҷои таваллуд, вазифа ва ҷои кор, ҳизбият, маҳали зист, вазъи оилавии номзад, инчунин мақоме, ки номзадро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбарӣ кардааст, иттилоъ медиҳад (Қонуни конст. ҶТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 26. Бюллетени интихобот

Шакл ва матни бюллетени интихобот оид ба интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қарори Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ тасдиқ карда мешавад. Дар бюллетен рӯйхати номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тартиби алифбо бо зикри насаб, ном ва номи падар, соли таваллуд, ҳизбият, вазифа, ҷойи кор ва истиқомат, ҳамчунин маълумот дар бораи аз тарафи кадом мақом ва бо кадом тартиб пешбарӣ шудани номзад дохил карда мешаванд (Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507).

Бюллетенҳои интихоботӣ на дертар аз 10 рӯз то интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо забони давлатӣ ё забоне, ки аксарияти аҳолии ҳавзаи интихоботи бо он гап мезананд, аз ҷониби Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ барои ҳамаи ҳавзаҳои интихоботӣ чоп карда шуда, бояд на кам аз як дараҷаи ҳифозат дошта бошанд. Комиссияҳои интихоботӣ бюллетенҳои

интихоботи ро бо санад месупоранд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Бюллетенҳои интихобот ба комиссияҳои ҳавзавии интихобот дар давоми на дертар аз ҳафт рӯз ва ба комиссияҳои участкавии интихобот дар давоми на дертар аз ду рӯз пеш аз интихобот бо тартиби муқарраргардида дастрас карда мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Биное, ки бюллетенҳои интихобот дар он нигоҳ дошта мешаванд мӯҳр карда, ба муҳофизаи мақомоти корҳои дохилӣ супурда мешавад.

VI. КАФОЛАТИ ФАЪОЛИЯТИ НОМЗАДҲО БА МАНСАБИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН

Моддаи 27. Кафолати фаъолияти номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони боэътимоди онҳо

Номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз лаҳзаи аз тарафи Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ ба қайд гирифта шуданашон дар маъракаи пешазинтихоботӣ дар асосҳои баробар иштирок карда, барои истифодаи имкониятҳои воситаҳои ахбори омма, аз ҷумла радио ва телевизион, дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи баробар доранд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Барои ҳамаи номзадҳои бақайдгирифташудаи мансаби Президент Ҷумҳурии Тоҷикистон шароити баробари таъминоти моддию таҳниқӣ ва молиявӣ маъракаи интихоботӣ таъмин карда мешавад.

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад бо интихобкунандагон чӣ дар маҷлисҳо ва чӣ дар шакли барои интихобкунадагон муносиб вохӯриҳо гузаронад. Комиссияҳои интихоботӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ба номзадҳои мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои гузаронидани маҷлисҳо биноҳои мучаҳҳаз муҳайё мекунанд. Дар бораи вақт ва ҷои гузаронидани маҷлисҳо ва вохӯриҳо аз тарафи комиссияҳои ҳавзавӣ интихобот ба интихобкунандагон пешакӣ хабар дода мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Мақомоти давлатӣ, идтиҳодияҳои ҷамъиятӣ, роҳбарони корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо вазифадоранд, ки ба номзадҳои мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташкили вохӯриҳо бо интихобкунандагон, гирифтани маводҳои зарурии

маълумотӣ ва ахборотӣ мусоидат намоянд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140).

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад бо барномаи фаъолияти ояндааш баромад кунад. Барномаи номзад набояд бо Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолифат дошта бошад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Номзадҳои ба қайд гирифташудаи мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вақти гузаронидани маъракаи пешазинтихоботӣ ҳуқуқ доранд аз иҷрои вазифаҳои истехсолӣ ё хизматӣ бо ҳифзи музди меҳнати миёнаи ҷои кор аз ҳисоби маблағе, ки барои гузаронидани интихобот ҷудо карда мешавад, озод карда шаванд.

Номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони боэътимоди онҳо бе розигиашон аз кор озод карда, инчунин ба кор ё вазифаи дигар гузаронида шуда наметавонанд.

Номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истифодаи роӣгон аз тамоми намудҳои нақлиёти мусофиркаши шахрӣ ё байнишахрӣ (ба истиснои нақлиёти ҳавоӣ, қатора ва таксӣ) дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ доранд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро бе розигии Комиссияи марказии интихобот ва раӣйпурсӣ ҳабс кардан, дастгир кардан, маҷбуран овардан, кофтуков кардан мумкин нест, ба истиснои дастгир шуданаш дар ҷойи содири ҷиноят (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 28. Шахсони боэътимоди номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад то 15 нафар шахсони боэътимод дошта бошад, ки онҳо ба вай барои гузаронидани маъракаи интихоботӣ

ёрӣ мерасонанд, барои интиҳоб шудани вай ташвиқот мебаранд, манфиатҳои вайро дар муносибат бо мақомоти давлатӣ ва ҷамъиятӣ, комиссияҳои интиҳоботӣ муҳофизат меkunанд. Номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон шахсони боэътимодно мувофиқи салоҳидиди худ муайян меkunанд ва рӯйхати онҳоро ба Комиссияи марказии интиҳобот ва раёспурсӣ пешниҳод менамоянд. Комиссияи марказии интиҳобот ва раёспурсӣ шахсони боэътимодно ба қайд гирифта, ба онҳо шаҳодатнома медиҳад (Қонуни конст. ҶТ аз 3.09.99с. № 834, аз 21.02.2018 № 1507).

Шахсони боэътимод аъзои комиссияҳои интиҳоботии дахлдор буда наметавонанд.

Шахсони боэътимод бо хоҳиши номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз иҷрои вазифаҳои истеҳсолӣ ва хизматӣ бо ҳифзи музди миёнаи меҳнат аз ҳисоби маблағе, ки барои гузаронидани интиҳобот ҷудо карда мешавад, озод карда шуда метавонанд.

Ваколатҳои шахси боэътимод метавонанд ҳар вақт то рӯзи интиҳобот дар асоси аризаи ӯ, инчунин бо пешниҳоди номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қарори Комиссияи марказии интиҳобот ва раёспурсӣ пеш аз муҳлат қатъ карда шаванд (Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507).

VII. ТАРТИБИ ОВОЗДИҲӢ ВА ҶАМЪБАСТИ НАТИҶАҶОИ ИНТИХОБОТИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 29. Вақт ва ҷои овоздиҳӣ

Овоздиҳӣ дар рӯзи интихобот аз соати 6.00 то 20.00 вақти маҳаллӣ гузаронида мешавад. Дар бораи вақт ва ҷои овоздиҳӣ комиссияи участкавии интихоботӣ на дертар аз панҷ рӯз то интихобот ба ҳар як интихобкунанда хабарнома мефиристад (Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507).

Дар участкаҳои интихоботӣ, ки дар қисмҳои ҳарбӣ, маҳалли буду боши шаҳрвандон воқеъ дар ноҳияҳои дурдаст ва душворгузар, инчунин дармонгоҳҳо ва хонаҳои истироҳат, беморхонаҳо ва дигар муассисаҳои таъбиқоти ташкил карда шудаанд, комиссияи интихоботии участкавӣ метавонад ҳар гоҳ хатми овоздиҳиро эълон кунад, агар ҳамаи интихобкунандагон ба рӯйхат дохил кардашуда овоз дода бошанд (Қонуни конст. ҶТ аз 28.12.05с. № 140).

Моддаи 30. Ташкили овоздиҳӣ

Овоздиҳӣ дар биноҳои махсус ҷудо кардашуда, ки дар онҳо бояд барои овоздиҳии пинҳонӣ ба миқдори кофӣ хучраҳо ё хонаҳо таҷҳизонида, ҷойҳои додани бюллетенҳои интихоботӣ муайян карда, қуттиҳои интихоботӣ гузошта шуда бошанд, гузаронида мешавад. Қуттиҳои интихоботӣ тавре гузошта мешаванд, ки овоздиҳандагон дар вақти рафтан ба назди онҳо ҳатман аз хучра ё хона барои овоздиҳии пинҳонӣ гузаранд (Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507).

Барои ташкили овоздиҳӣ, таъмини изҳори пинҳонии иродаи интихобкунандагон, мучаҳҳаз намудани хонаҳо ва нигоҳ доштани тартиботи зарурӣ дар онҳо комиссияи интихоботии участкавӣ масъул мебошад.

Дар рӯзи интихобот пеш аз оғози овоздиҳӣ қуттиҳои интихоботӣ санҷида шуда, аз тарафи раиси комиссияи участкавии интихоботӣ дар ҳузури ҳамаи аъзоёни

комиссияи интиҳоботӣ мӯҳр карда мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Ҳар интиҳобкунанда шахсан овоз медиҳад. Овоздиҳӣ ба ҷойи дигарон манъ аст. Бюллетенҳои интиҳобот аз тарафи комиссияи участкавии интиҳобот дар асоси рӯйхати интиҳобкунандагони участкаи интиҳоботӣ бо пешниҳоди шиносномаи шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё ҳуҷҷати дигари тасдиқкунандаи шахсият, ки номгӯи онҳоро Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ муайян мекунад, дода мешаванд. Ҳар интиҳобкунанда барои гирифтани бюллетени интиҳоботӣ дар рӯйхати интиҳобкунандагон дар муқобили насаб, ном ва номи падари худ имзо мегузорад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Интиҳобкунандае, ки наметавонад дар рӯзи интиҳобот дар маҳалли истиқомати худ бошад, метавонад аз комиссияи участкавии интиҳоботӣ маҳалли истиқомати худ варақаҳои интиҳоботро талаб кунад, нисбати номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор қабул кунад ва варақаҳои пур кардашудаи интиҳоботро дар лифтофаи баста дар комиссияи участкавии интиҳоботӣ монад. Интиҳобкунанда дар бораи гирифтани варақаи интиҳобот дар рӯйхати интиҳобкунандагон имзо мекунад. Шакл ва матни варақаи интиҳобот аз тарафи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ муқаррар карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Дар мавридҳои, ки баъзе интиҳобкунандагон ба нисбати вазъи саломатӣ ё сабабҳои дигар наметавонанд ба ҷои овоздиҳӣ ҳозир шаванд, комиссияи участкавии интиҳоботӣ бо хоҳиши онҳо метавонад камаш ба ду нафар аъзои комиссия супориш диҳад, ки овоздиҳиро дар ҷои будубоши он интиҳобкунандагон ташкил диҳанд.

Интиҳобкунандагоне, ки бо ягон сабаб ба рӯйхати интиҳобкунандагон дохил карда нашудаанд, дар асоси

хуччате, ки шахсият ва маҳалли истиқоматашонро тасдиқ мекунад, ба замимаи руйхати интихобкунандагон дохил карда мешаванд.

Моддаи 31. Гузаронидани овоздиҳӣ

Бюллетенҳои интихоботро овоздиҳандагон дар хучра ё хонаи овоздиҳии пинҳонӣ пур мекунанд. Ҳангоми пуркунии бюллетенҳо ғайри овоздиҳанда ҳозир будани шахси дигар мумкин нест. Интихобкунандае, ки наметавонад мустақилона бюллетенро пур кунад, ҳуқуқ дорад ба хучра ё хонаи овоздиҳӣ шахси дигарро, ғайр аз аъзои комиссияи интихоботӣ, шахсони боэътимод, мушоҳидони миллию байналмилалӣ ва намояндагони воситаҳои ахбори омма, мувофиқи салоҳидиди худ даъват намояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Овоздиҳанда дар квадрати холии бюллетени интихобот дар муқобили насаб, ном ва номи падари номзаде, ки ба тарафдориаш овоз медиҳад, аломати ҷамъ "+" мегузорад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Дар сурати зидди ҳамаи номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон овоз додан, овоздиҳанда дар бюллетени интихобот дар квадрати холии сатри "муқобили ҳамаи номзадҳо" аломати ҷамъ "+" мегузорад. Бюллетени пуркардашударо овоздиҳанда ба қуттии интихобот мепартояд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 32. Ҳисобкунии овозҳо дар участкаи интихоботӣ

Ҳисобкунии овозҳо дар участкаи интихоботӣ аз тарафи комиссияи участкаии интихоботӣ оид ба ҳар номзад алоҳида алоҳида сурат мегирад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Қуттиҳои интихоботро комиссияи интихоботӣ дар ҳузури ҳамаи аъзоён баъди аз тарафи раиси комиссия эълон

карда шудани анчоми овоздихӣ мекушояд. То анчоми овоздихӣ кушодани қуттиҳои интиҳобот мумкин нест. Пеш аз кушодани қуттиҳои интиҳобот ҳамаи бюллетенҳои истифоданашудаи интиҳоботро комиссияи интиҳоботӣ ҳисоб карда, онҳоро ботил месозад ва дар ин бора санад тартиб медиҳад (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Пеш аз кушодани қуттиҳои интиҳоботӣ аз тарафи комиссияи участкавии интиҳобот дар ҳузури ҳамаи аъзоёни комиссияи участкавӣ лифофаҳои сарбаста бо варақаҳои интиҳоботӣ ба қуттиҳо партофта мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140).

Комиссияи участкавии интиҳобот мувофиқи рӯйхати асосии интиҳобкунандагон ва замимаи он шумораи умумии интиҳобкунандагони участка, инчунин шумораи интиҳобкунандагонеро, ки бюллетени интиҳоботӣ ва варақаҳо гирифтаанд, муайян мекунад. Дар асоси бюллетен ва варақаҳои интиҳоботӣ, ки дар қуттиҳои интиҳобот мавҷуданд, комиссия шумораи интиҳобкунандагонеро, ки дар овоздихӣ иштирок кардаанд, шумораи овозҳои ба тарафдорӣ ва шумораи овозҳои зидди ҳар номзад додашуда, шумораи варақаҳо ва бюллетенҳоеро, ки безътибор доништа шудаанд, муайян мекунад. Аз рӯи насабҳои, ки интиҳобкунандагон ба бюллетенҳо ва варақаҳо илова кардаанд, овозҳо ҳисоб карда намешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.05с. № 140, аз 21.02.2018 № 1507).

Бюллетенҳо ва варақаҳои интиҳоботию намунашон ғайримукаррарӣ, инчунин бюллетенҳо ва варақаҳои, ки дар онҳо ҳангоми овоздихӣ насабҳои беш аз як номзад гузошта шудаанд, безътибор доништа мешаванд. Дар вақти ба миён омадани шубҳа дар бораи ҳақиқӣ будани бюллетен ва варақаи интиҳобот масъала аз тарафи комиссияи интиҳоботию участкавӣ бо роҳи овоздихӣ ҳал карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Натиҷаи ҳисобкунии овозҳо дар маҷлиси комиссияи интиҳоботии участкавӣ муайян карда, ба протокол дохил карда мешавад.

Протокол дар ду нусха тартиб дода шуда, аз ҷониби раис, муовини раис, котиб ва ҳамаи аъзои комиссияи участкавии интиҳобот бо имзо ва муҳр тасдиқ гардида, нусхаи аслии протокол бо тартиби муқаррарнамудаи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ фавран ба комиссияи дахлдори ҳавзавии интиҳоботӣ дастрас карда мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 33. Муайянкунии натиҷаи интиҳобот дар ҳавза

Дар асоси протоколҳои комиссияҳои участкавии интиҳобот, комиссияи ҳавзавии интиҳобот шумораи умумии интиҳобкунандагони ҳавза, шумораи интиҳобкунандагоне, ки бюллетен ва варақаи интиҳобот гирифтаанд, шумораи интиҳобкунандагоне, ки дар овоздиҳӣ иштирок кардаанд, шумораи овозҳое, ки ба тарафдорӣ ва шумораи овозҳое, ки зидди ҳар як номзад дода шудаанд, шумораи бюллетенҳо ва варақаҳоеро, ки безъитбор доништа шудаанд, муайян мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Натиҷаи интиҳобот дар ҳавза дар маҷлиси комиссияи интиҳоботӣ муайян ва ба протокол дохил карда мешавад. Протокол дар ду нусха тартиб дода шуда, аз ҷониби раис, муовини раис, котиб ва ҳамаи аъзои комиссияи ҳавзавии интиҳобот бо имзо ва муҳр тасдиқ гардида, нусхаи аслии протокол бо тартиби муқаррарнамудаи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ фавран ба Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ фиристода мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 34. Муайянкунии натиҷаи интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ дар асоси протоколҳои аз Комиссияи ҳавзавии интиҳобот расида, шумораи умумии интиҳобкунандагони ҷумҳурӣ, шумораи интиҳобкунандагоне, ки бюллетен ва варақаҳои интиҳобот гирифтаанд, шумораи интиҳобкунандагоне, ки дар овоздиҳӣ иштирок кардаанд, шумораи овозхое, ки ба "тарафдорӣ" ва шумораи овозхое, ки "зидди" ҳар як номзад дода шудаанд, шумораи бюллетенҳо ва варақаҳоеро, ки безътибор доништа шудаанд, муайян мекунад (Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507).

Интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси қарори Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ дар сурате баргузоршуда доништа мешавад, агар дар он беш аз нисфи интиҳобкунандагони ба рӯйхати интиҳобкунандагон дохил кардашуда, иштирок карда бошанд (Қонуни конст. ҶТ аз 21.02.2018 № 1507).

Он номзаде ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интиҳобшуда ҳисоб меёбад, ки дар интиҳобот беш аз нисфи овозҳои интиҳобкунандагони дар овоздиҳӣ иштироккардари гирифтааст.

Интиҳобот умуман ё аз рӯи ҳавзаҳои алоҳида ё участкаҳои алоҳида аз сабаби дар рафти интиҳобот ё хангоми ҳисобкунии овозҳо роҳ додан ба вайронкуниҳо, ки ба натиҷаи интиҳобот таъсир расонидааст, безътибор доништа шуда метавонад. Қарор дар бораи безътибор дониستاني интиҳобот аз тарафи Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсӣ қабул карда мешавад ва нисбати он ба Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муддати даҳ рӯз шикоят кардан мумкин аст. Ҳуқуқи шикоят кардан барои безътибор дониستاني интиҳобот ба номзадҳои мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тааллуқ дорад (Қонуни конст. ҶТ аз 3.09.99с. № 834, аз 28.12.05с. № 140).

Дар сурати дар ҳавзаҳо ё участкаҳои алоҳида беэътибор донишони интиҳобот бо қарори Комиссияи марказии интиҳобот ва раёспурсӣ натиҷаи овоздиҳӣ дар ин ҳавзаҳо, участкаҳо аз натиҷаи умумии интиҳобот хориҷ карда мешавад, ба шарте ки бе онҳо ҳам умуман интиҳобот баргузоршуда дониста карда шавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Натиҷаи пешакии интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро Комиссияи марказии интиҳобот ва раёспурсӣ тавассути воситаҳои ахбори омма дар давоми 24 соати баъди ба охир расидани интиҳобот эълон мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Натиҷаи ниҳони интиҳоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қарори Комиссияи марказии интиҳобот ва раёспурсӣ тасдиқ гардида, дар муддати на дертар аз даҳ рӯзи баъди ба охир расидани интиҳобот дар матбуот интишор мегардад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 35. Овоздиҳии такрорӣ

Агар ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон беш аз ду нафар номзад ба овоз монда шуда бошанд ва ягон нафарашон шумораи даркории овозхоро нагиранд, он гоҳ бо иштироки ду номзаде, ки шумораи бештари овозхоро гирифтаанд, овоздиҳии такрорӣ гузаронида мешавад. Агар дар натиҷаи баромада рафтани номзадҳо як номзад боқӣ монад, овоздиҳии такрорӣ аз рӯи номзадии ӯ гузаронида мешавад. Комиссияи марказии интиҳобот ва раёспурсӣ рӯзи овоздиҳии такрориро дар ҳудуди як моҳ, баъди рӯзи гузаронида шудани интиҳобот, вале на пештар аз понздаҳ рӯзи гузаронидани интиҳобот таъин мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Хабар дар бораи гузаронидани овоздиҳии такрорӣ дар матбуот чоп карда мешавад.

Номзаде интихобшуда ҳисоб меёбад, ки дар овоздиҳии такрорӣ назар ба номзади дигар шумораи бештари овозҳои интихобкунандагони дар овоздиҳӣ иштироккардари гирифтааст, ба шарте, ки дар овоздиҳӣ бештар аз нисфи интихобкунандагони ба рӯйхат дохил кардашуда иштирок карда бошанд ва шумораи овозҳои ба ин номзад додашуда аз шумораи овозҳои, ки ба муқобили вай дода шудааст, зиёд бошад.

Агар дар вақти овоздиҳии такрорӣ ягон номзад Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интихоб нашуда бошад, Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ интихоботи такрорӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро таъин мекунад.

Моддаи 36. Интихоботи такрорӣ

Дар сурате, ки интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузорнашуда ё беэтибор доништа шавад ё агар ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон на бештар аз ду номзад ба овоз монда шуда бошанду ягон нафарашон шумораи дарқорӣ овозҳои интихобкунандагонро нагирад ё хангоми овоздиҳии такрорӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интихоб нашуда бошад, Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ интихоботи такрориро таъин мекунад. Зимнан вай метавонад дар бораи зарурати гузаронидани интихобот аз тарафи комиссияҳои ҳавзавии интихобот ва участкавӣ дар ҳайати нав қарор қабул намояд. Овоздиҳӣ дар ҳамон участкаҳои интихоботӣ ва мувофиқи рӯйхатҳои интихобкунандагон, ки барои гузаронидани интихоботи асосӣ тартиб дода шудаанд, гузаронида мешавад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Ташкили комиссияҳо, пешбарӣ ва бақайдгирии номзадҳо ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, чорабиниҳои дигари вобаста ба гузаронидани интихоботи такрорӣ Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тартибе, ки

Қонуни конституционии мазкур муқаррар кардааст, сурат мегирад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Хабар дар бораи гузаронидани интихоботи тақрорӣ дар матбуот чоп карда мешавад. Интихоботи тақрорӣ на пештар аз ду моҳ баъд аз гузаштани интихоботи асосӣ гузаронида мешавад.

Моддаи 37. Масъулият барои вайрон кардани Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи интихоботи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон"

Шахсоне, ки бо роҳи зӯрӣ, фиреб, таҳдид ё бо роҳи дигар ба шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани ҳукуки Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интихоб кардан ва интихоб шудан, бурдани ташвиқоти пешазинтихоботӣ мамониат мекунад, инчунин аъзоёни комиссияҳои интихоботӣ, шахсони мансабдори мақомоти давлатӣ ва ҷамъиятӣ, ки ба сохтакорӣ ҳуҷҷатҳои интихобот роҳ дода, дидаю доништа овозхоро нодуруст ҳисоб кардаанд, тартиби овоздиҳии пинҳониро вайрон кардаанд ё ба дигар вайронкунии Қонуни конституционии мазкур роҳ додаанд, мувофиқи қонун ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд. Инчунин шахсоне, ки дидаю доништа маълумоти бардурӯғро, ки шаъну эътибори номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистонро паст мезанад, чоп кардаанд ё ба тариқи дигар паҳн намудаанд, ё нисбати аъзоёни комиссияи интихоботӣ ба таҳқир роҳ додаанд, ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Ҳангоми аз тарафи номзад ба мансаби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон вайрон кардани Қонуни конституционии мазкур Комиссияи марказии интихобот ва раёйпурсӣ номзадро огоҳ мекунад, дар сурати тақроран вайрон намудан вай метавонад қарори ба қайдгирии номзади мазкурро ба мансаби Президенти Ҷумҳурии

Тоҷикистон бекор кунад (Қонуни конст. ҚТ аз 3.09.99с. № 834).

Аризаҳое, ки дар бораи вайрон карда шудани Қонуни конституционии мазкур ба комиссияи интиҳоботӣ, мақомоти давлатию ҷамъиятӣ дар давраи тайёрии интиҳобот ё баъди интиҳобот расидаанд, бояд дар мӯҳлати се рӯз ва аризаҳои дар рӯзи интиҳобот расида - феврал баррасӣ карда шаванд (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

Моддаи 38. Ба иҷрои вазифа шурӯъ кардани Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯзи дар ҷаласаи якҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон савганд ёд карданаш ба вазифа шурӯъ мекунад (Қонуни конст. ҚТ аз 21.02.2018 № 1507).

**Раиси Шӯрои Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

**ш. Душанбе,
аз 21 июли соли 1994, № 1042**

ҚОНУНИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ ИЛОВАҶО БА КОДЕКСИ МУРОФИАИ ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИИ МАЪМУРИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси муурофияи ҳуқуқвайронкунии маъмурии Қумҳурии Тоҷикистон аз 22 июли соли 2013 (Ахбори Маҷлиси Олии Қумҳурии Тоҷикистон, с. 2013, № 7, мод. 502; с. 2014, № 3, мод. 145, № 7, қ. 1, мод. 391, № 11, мод. 644; с. 2015, № 3, мод. 202, № 7 - 9, мод. 709, мод. 710, мод. 711, № 11, мод. 956, № 12, қ. 1, мод. 1109; с. 2016, № 3, мод. 133, № 7, мод. 615; с. 2017, № 5, қ. 1, мод. 276; с. 2018, № 1, мод. 8, № 5, мод. 270, мод. 271; Қонуни Қумҳурии Тоҷикистон аз 2 январи соли 2020, № 1660) иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Ба моддаи 29 қисмҳои 7 ва 8 бо мазмуни зерин илова карда шаванд:

«7. Ҳуқуқшиноси давлатӣ ҳуқуқ дорад ба сифати ҳимоятгар дар пешбурди парвандаҳои ҳуқуқвайронкунии маъмури нисбати шахсони зерин иштирок намояд:

- ноболиғи бепарастор ё ноболиғе, ки падару модар (шахсони онҳоро ивазкунанда)-и ӯ мутобиқи қонунгузории Қумҳурии Тоҷикистон гирандаи кумакҳои унвонии иҷтимоӣ мебошанд;

- шахсе, ки бинобар камбудихои қисмонии рӯҳӣ доштан ҳуқуқи худро оид ба ҳимоя мустақилона амалӣ карда наметавонад.

8. Ҳуқуқшиноси давлатӣ дар муурофияи ҳуқуқвайронкунии маъмури бо тартиби пешбиниамудаи Кодекси мазкур ва Қонуни Қумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ёрии ҳуқуқӣ» иштирок менамояд.»

2. Моддаи 29¹ бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«Моддаи 29¹. Пардохти ҳаққи хизмати ҳимоятгар аз ҳисоби давлат

1. Пардохти ҳаққи хизмати адвокате, ки ба сифати Ҳимоятгар иштирок менамояд, аз ҳисоби давлат ба шахсони зерин кафолат дода мешавад:

- шахсе, ки имконияти пардохти ҳаққи хизмати Ҳимоятгарро надошта, мутобиқи қонунгузори Қумҳурии Тоҷикистон гирандаи кумакҳои унвонии иҷтимоӣ мебошад;

- ноболиғи бепарастор ё ноболиғе, ки падару модар (шахсони онҳоро ивазкунанда)-и ӯ мутобиқи қонунгузори Қумҳурии Тоҷикистон гирандаи кумакҳои унвонии иҷтимоӣ мебошанд;

- шахсе, ки бинобар камбудихоӣ ҷисмонӣ рӯҳӣ доштан ҳуқуқи худро оид ба Ҳимоя мустақилона амалӣ карда наметавонад;

- ветеранҳои Қанги Бузурги Ватанӣ ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда, ветеранҳои амалиёти қангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда, инчунин шахсоне, ки бар асари фалокати нуруғоӣ барқи атомии Чернобил зарар дидаанд ё дар рафъи оқибатҳои ин фалокат ширкат варзидаанд.

2. Ҳангоми таъмини Ҳимоятгар аз ҳисоби давлат судья қарор ва суд дар бораи таъини адвокат ба сифати Ҳимоятгар ва пас аз ба анҷом расидани пешбурди парванда дар бораи пардохти ҳаққи хизмати адвокат таъинот мебароранд.».

Моддаи 2. Қонуни мазкур аз 1 январи соли 2025 мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Қумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

**ш. Душанбе,
4 июли соли 2020, № 1695**

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ ИЛОВАҲО БА КОДЕКСИ МУРОФИАВИИ ҶИНОЯТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси муурофиавии ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 декабри соли 2009 қабул шудааст (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2009, № 12, мод. 815, мод. 816; с. 2010, № 7, мод. 551; с. 2011, № 3, мод. 159, № 7 - 8, мод. 609; с. 2012, № 4, мод. 259, № 7, мод. 714, № 8, мод. 815, № 12, қ. 1, мод. 1020, мод. 1025; с. 2013, № 7, мод. 510, мод. 511; с. 2014, № 3, мод. 142, № 11, мод. 643; с. 2015, № 11, мод. 950; с. 2016, № 3, мод. 128, № 5, мод. 357, № 7, мод. 610, мод. 611; с. 2017, № 1 - 2, мод. 4; с. 2018, №5, мод.267; с.2019, №1, мод.3), иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Ба моддаи 50 қисми 13 бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«13. Таъмини ҷимоятгар аз ҳисоби давлат ва пардохти ҳаққи хизмати ӯ дар ҳолатҳои пешбининамудаи моддаи 501 бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ёрии ҳуқуқӣ» амалӣ карда мешавад.».

2. Моддаи 50¹ бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«Моддаи 50¹. Пардохти ҳаққи хизмати ҷимоятгар аз ҳисоби давлат

1. Пардохти ҳаққи хизмати ҷимоятгар аз ҳисоби давлат ба шахсони зерин кафолат дода мешавад:

- гумонбаршуда, айбдоршаванда, судшаванда ва маҳкумшудае, ки ба ёрии ҳуқуқӣ эҳтиёҷ доранд, вале имконияти пардохти чунин хизматрасониро надоранд ва мутобики қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон гирандаи кумакҳои унвонии иҷтимоӣ мебошанд;

- гумонбаршуда, айбдоршаванда, судшаванда ё маҳкумшудаи ноболиғи бепарастор ё ноболиғе, ки падару модар (шахсони онҳоро ивазкунанда)-и ӯ имконияти пардохти чунин хизматрасониرو надоранд ва мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон гирандаи кумақҳои унвонии иҷтимоӣ мебошанд;

- ветеранҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда, ветеранҳои амалиёти ҷангӣ дар ҳудуди давлатҳои дигар ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда, инчунин шахсоне, ки бар асари фалокати нуругоҳи барқи атомии Чернобил зарар дидаанд ва ё дар рафъи оқибатҳои ин фалокат ширкат варзидаанд;

- шахсони дар сарҳатҳои сеюм, панҷум, шашум ва ҳафтуми қисми 1 моддаи 51 Кодекси мазкур пешбинигардида.

2. Ҳангоми таъмини ҳимоятгар аз ҳисоби давлат, таҳқиқбаранда, муфаттиш, прокурор ва судя қарор, суд бошад, дар бораи таъини адвокат ҳамчун ҳимоятгар ва баъд аз ба анҷом расидани пешбурди парванда дар бораи пардохти ҳаққи хизмати адвокат таъинот мебароранд.»

Моддаи 2. Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

**ш. Душанбе,
4 июли соли 2020, № 1696**

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ ИЛОВАҶО БА КОДЕКСИ МУРОФИАВИИ ГРАЖДАНИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси муурофиявии граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 5 январи соли 2008 қабул шудааст (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2008, № 1, қ. 1, мод.6, мод.7; с. 2010, № 1, мод. 6; с. 2012, № 7, мод. 721; с. 2014, № 7, қ.1, мод. 388, № 12, мод. 821; с. 2015, № 11, мод. 953; с. 2016, № 5, мод. 360; с. 2018, № 1, мод. 6; с. 2019, № 1, мод. 6, № 6, мод. 314), иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Ба қисми 1 моддаи 37 сарҳати якум бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«- аз ёрии ҳуқуқии аз тарафи давлат кафолатдодашуда дар асос ва бо тартиби пешбиниамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ёрии ҳуқуқӣ» истифода баранд;».

2. Ба моддаи 55 қисми 7 бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«7. Иштироки ҳуқуқшиноси давлатӣ дар суд ба сифати намоянда бо тартиби пешбиниамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ёрии ҳуқуқӣ» таъмин карда мешавад.».

3. Ба моддаи 102 қисми 3 бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«3. Дар сурате, агар бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ёрии ҳуқуқӣ» ба тарафе, ки ба манфиати он қарор қабул гардидааст, ёрии ҳуқуқӣ расонида шуда бошад ва ҳаққи хизмати адвокат ё намоянда аз ҳисоби давлат пардохт шуда бошад, харочоти ба пардохти ҳаққи хизмати адвокат ё намоянда вобаста аз ҳисоби тарафи дигар ба ғайри давлат ситонида мешаванд.».

Моддаи 2. Қонуни мазкур аз 1 январи соли 2025 мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

**ш. Душанбе,
4 июли соли 2020, № 1697**

ҚОНУНИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ ТАҒЙИРУ ИЛОВАҲО БА КОДЕКСИ ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИИ МАЪМУРИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Қумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қонуни Қумҳурии Тоҷикистон аз 31 декабри соли 2008 қабул гардидааст (Ахбори Маҷлиси Олии Қумҳурии Тоҷикистон, с. 2008, № 12, қ. 1, мод. 989, мод. 990; с. 2009, № 5, мод. 321, № 9 - 10, мод. 543; с. 2010, № 1, мод. 2, мод. 5, № 3, мод. 153, № 7, мод. 547, № 12, қ. 1, мод. 812; с. 2011, № 6, мод. 430, мод. 431, № 7 - 8, мод. 610, № 12, мод. 838; с. 2012, № 4, мод. 256, № 7, мод. 685, мод. 693, № 8, мод. 814, № 12, қ. 1, мод. 1004; с. 2013, № 3, мод. 181, № 7, мод. 508; с. 2014, № 3, мод. 143, мод. 144, № 7, қ. 1, мод. 389, мод. 390; с. 2015, № 3, мод. 201, № 7 - 9, мод. 707, мод. 708, № 11, мод. 955, № 12, қ. 1, мод. 1108; с. 2016, № 3, мод. 130, мод. 131, мод. 132, № 5, мод. 359, мод. 361, № 7, мод. 613, мод. 614, № 11, мод. 877; с. 2017, № 1-2, мод. 5, мод. 6, № 5, қ. 1, мод. 275, № 7 - 9, мод. 568, мод. 585; с. 2018, № 1, мод. 9, № 5, мод. 268, мод. 269; с. 2019, № 1, мод. 8, № 6, мод. 312, мод. 313, № 7, мод. 464; с. 2020, № 1, мод. 6), тағйиру иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Дар моддаи 112:

- қисми 2 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«2. Ҳамин кирдорҳо, агар дар шароити пайдоиш ва паҳншавии беморие, ки барои инсон хавфнок аст, ё ин ки ҳангоми амалигардонии чорабиниҳои маҳдудкунандаи карантинӣ дар ҳудуди дахлдор, ё ин ки дар муҳлати муқарраршуда иҷро накардани амрнома (қарор) ё талаботи мақома (шахсони мансабдоре), ки назорати давлатии санитарию эпидемиологиро вобаста ба гузаронидани чорабиниҳои санитарию зиддиэпидемӣ (профилактикӣ) ба амал мебарорад, содир гардида бошанд,-

ба шахсони воқеӣ ба андозаи аз ҳафт то дувоздаҳ, ба соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент фаъолият менамоянд, аз бист то сӣ, ба соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси шаҳодатнома фаъолият менамоянд, аз чил то шаст, ба шахсони мансабдор аз шаст то ҳаштод ва ба шахсони ҳуқуқӣ аз як сад панҷоҳ то дусад нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҷарима таъйин карда мешавад.»;

- қисми 3 бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«3. Барои баъди таъйини ҷазои маъмури дар давоми як сол такроран содир намудани кирдорҳои пешбиниамудай қисмҳои 1 ё 2 ҳамин модда,-

ба шахсони воқеӣ ба андозаи аз понздаҳ то бист, ба соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси патент фаъолият менамоянд, аз сӣ то чил, ба соҳибкорони инфиродие, ки дар асоси шаҳодатнома фаъолият менамоянд, аз шаст то ҳаштод, ба шахсони мансабдор аз ҳаштод то сад ва ба шахсони ҳуқуқӣ аз дусад то дусад панҷоҳ нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҷарима таъйин карда мешавад.».

2. Дар моддаи 113:

- ба номи модда пас аз калимаи «эпидемия» калимаҳои «ва дигар бемориҳои сирояткунанда» илова карда шаванд;

- қисми 1 бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«1. Барои дар шароити пайдоиш ва паҳншавии беморие, ки барои инсон хавфнок аст, ё ин ки ҳангоми амалигардонии ҷорабиниҳои маҳдудкунандаи карантинӣ дар ҷойҳои ҷамъиятӣ, бар хилофи талаботи махсуси мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи тандурустӣ бе ниқоб қарор доштан,-

ба андозаи аз ду то панҷ нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҷарима таъйин карда мешавад.»;

- матни модда қисми 2 ҳисобида шуда, рақамгузори карда шавад.

3. Моддаи 374¹ бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«Моддаи 374¹. Паҳн намудани маълумоти бардурӯғ бо истифодаи воситаҳои ахбори омма, интернет ё шабакаҳои дигари алоқаи барқӣ

Барои бо истифодаи воситаҳои ахбори омма, интернет ё шабакаҳои дигари алоқаи барқӣ паҳн намудани маълумоти баръало бардурӯғ дар шароити пайдоиш ва паҳншавии беморие, ки барои инсон хавфнок аст, ё ин ки ҳангоми амалигардонии чорабиниҳои маҳдудкунандаи карантинӣ ва ё дар бораи тарзу усулҳои ҳифз ва чораҳои дигари вобаста ба таъмини амнияти аҳоли андешидашаванда, ки дар онҳо иттилооти аз ҳақиқат дур чой дорад,-

ба шахсони воқеӣ ба андозаи аз даҳ то бист нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҷарима ё ҷабси маъмури ба муҳлати аз даҳ то понздаҳ шабонарӯз ва ба шахсони ҳуқуқӣ аз як саду панҷоҳ то дусад нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҷарима таъйин карда мешавад.».

4. Дар моддаи 617:

- дар санксияи қисми 1 калимаҳои «аз сӣ то чил» ба калимаҳои «аз ҳафтод то ҳаштод» иваз карда шаванд;

- дар санксияи қисми 2 калимаҳои «аз ҳаштод то сад» ба калимаҳои «аз яксаду сӣ то яксаду панҷоҳ» иваз карда шаванд.

Моддаи 2. Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

**ш. Душанбе,
4 июли соли 2020, № 1698**

ҚОНУНИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ ТАҒЙИРУ ИЛОВАҲО БА КОДЕКСИ МУРОФИАИ ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИИ МАЪМУРИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси муурофияи ҳуқуқ-вайронкунии маъмурии Қумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қонуни Қумҳурии Тоҷикистон аз 22 июли соли 2013 қабул шудааст (Ахбори Маҷлиси Олии Қумҳурии Тоҷикистон, с.2013, № 7, мод. 502; с. 2014, № 3, мод. 145, № 7, қ. 1, мод. 391, № 11, мод. 644; с. 2015, № 3, мод. 202, № 7 - 9, мод. 709, мод. 710, мод. 711, № 11, мод. 956, № 12, қ. 1, мод. 1109; с. 2016, № 3, мод. 133, № 7, мод. 615; с. 2017, № 5, қ. 1, мод. 276; с. 2018, № 1, мод. 8, № 5, мод. 270, мод. 271; Қонуни Қумҳурии Тоҷикистон аз 2 январи соли 2020, № 1660), тағйиру иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Ба қумлаи дуҷоми қисми 4 моддаи 63 пас аз калимаҳои «муовинони онҳо» калимаҳои «, прокурорҳои шаҳру ноҳияҳо» илова карда шаванд.

2. Дар қисми 1 моддаи 93 рақамҳои «497-500» ба калимаҳо ва рақамҳои «497 қисми 2, 498, 499 қисми 2, 500» иваз карда шаванд.

3. Дар моддаи 98:

- ба қисми 1 пас аз рақамҳои «493-496,» калимаҳо ва рақамҳои «497 қисми 1, 499 қисмҳои 1 ва 3,» илова карда шаванд;

- ба сарҳати якуми қисми 2 пас аз рақами «491,» калимаҳо ва рақамҳои «493-496, 497 қисми 1, 499 қисмҳои 1 ва 3,» илова карда шаванд;

- сарҳати чоруми қисми 2 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«- сардори хадамоти шиносномавию бақайдгирии Вазорати корҳои дохилӣ ва муовинони ӯ, сардорони хадамотҳои шиносномавию бақайдгирии раёсати Вазорати корҳои дохилӣ дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон,

вилоятҳо ва сардорони ҳадамотҳои шиносномавию бақайдгирӣ дар шӯъбаи Вазорати қорҳои дохилӣ дар шаҳру ноҳияҳо оид ба ҳуқуқвайронкунии маъмуриё, ки дар моддаҳои 469, 470, 493-496, 497 қисми 1, 499 қисмҳои 1 ва 3 Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудаанд;».

4. Дар қисми 3 моддаи 150 калимаҳои «як шабонарӯз» ба калимаҳои «ҳафт шабонарӯз» иваз карда шаванд.

Моддаи 2. Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

**ш. Душанбе,
4 июли соли 2020, № 1699**

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ ТАҒЙИРОТ БА КОДЕКСИ ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИИ МАЪМУРИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 декабри соли 2008 қабул гардидааст (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.2008, № 12, қ. 1, мод. 989, мод. 990; с. 2009, № 5, мод. 321, № 9-10, мод. 543; с.2010, № 1, мод. 2, мод.5, № 3, мод. 153, № 7, мод. 547, № 12, қ. 1, мод. 812; с. 2011, №6, мод. 430, мод. 431, № 7-8, мод. 610, № 12, мод. 838; с. 2012, № 4, мод. 256, № 7, мод. 685, мод. 693, № 8, мод. 814, № 12, қ. 1, мод. 1004; с. 2013, № 3, мод. 181, № 7, мод. 508; с.2014, № 3, мод. 143, мод. 144, № 7, қ. 1, мод. 389, мод. 390; с.2015, № 3, мод. 201, № 7-9, мод.707, мод. 708, № 11, мод. 955, № 12, қ. 1, мод. 1108; с. 2016, № 3, мод.130, мод. 131, мод.132, № 5, мод.359, мод. 361, № 7, мод.613, мод.614, № 11, мод. 877; с. 2017, № 1-2, мод. 5, мод. 6, № 5, қ. 1, мод. 275, № 7-9, мод. 568, мод. 585; с. 2018, № 1, мод.9, № 5, мод. 268, мод. 269; с. 2019, № 1, мод. 8, № 6, мод. 312, мод. 313, № 7, мод. 464; Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 январи соли 2020, № 1659), тағйироти зерин ворид карда шаванд:

1. Матни моддаи 497 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«1. Барои аз тарафи шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд риоя нагардидани қоидаҳои ворид шудан ба минтақаи сарҳадӣ, инчунин қоидаҳои истиқомат ё аз қайд гузаштан дар минтақаи сарҳадӣ, -

огоҳӣ дода мешавад ё ба андозаи аз панҷ то даҳ нишондиханда барои ҳисобҳо ҷарима таъйин карда мешавад.

2. Барои дар давоми як соли баъди таъйини ҷазои маъмури тақроран содир намудани кирдори дар қисми 1 ҳамин модда пешбинишуда, -

ба андозаи аз даҳ то сӣ нишондиҳанда барои ҳисобҳо бо берун кардан ё бе берун кардан аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷарима таъйин карда мешавад.».

2. Дар моддаи 499:

- санксияи қисми 1 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«огоҳӣ дода мешавад ё ба андозаи аз даҳ то понздаҳ нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҷарима таъйин карда мешавад.»;

- санксияи қисми 2 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«ба андозаи аз понздаҳ то сӣ нишондиҳанда барои ҳисобҳо бо берун кардан ё бе берун кардан аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷарима таъйин карда мешавад.»;

- аз санксияи қисми 3 калимаҳои «ва берун кардан аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон» хориҷ карда шаванд.

Моддаи 2. Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

**ш. Душанбе,
4 июли соли 2020, № 1700**

ҚОНУНИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ ТАҒЙИРУ ИЛОВАҲО БА КОДЕКСИ МУРОФИАВИИ ҚИНОЯТИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси муурофиавии қиноятии Қумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қонуни Қумҳурии Тоҷикистон аз 3 декабри соли 2009 қабул шудааст (Ахбори Маҷлиси Олии Қумҳурии Тоҷикистон, с. 2009, № 12, мод. 815, мод. 816; с. 2010, № 7, мод. 551; с. 2011, № 3, мод. 159, № 7-8, мод. 609; с. 2012, № 4, мод. 259, № 7, мод. 714, № 8, мод. 815, № 12, қ. 1, мод. 1020, мод. 1025; с. 2013, № 7, мод. 510, мод. 511; с. 2014, № 3, мод. 142, № 11, мод. 643; с. 2015, № 11, мод. 950; с. 2016, № 3, мод. 128, № 5, мод. 357, № 7, мод. 610, мод. 611; с. 2017, № 1 - 2, мод. 3; с. 2018, № 5, мод. 267; с. 2019, № 1, мод. 3), тағйиру иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Сархати дувоздаҳуми моддаи 6 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«- прокурор – Прокурори генералии Қумҳурии Тоҷикистон, муовини яқум ва муовинони ӯ, Сарпрокурори ҳарбии Тоҷикистон, прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, прокурори нақлиёти Тоҷикистон, муовини яқум ва муовинони онҳо, сардорони раёсатҳо (шӯъбаҳо), муовини яқум ва муовинони онҳо, ёрдамчиёни калон ва ёрдамчиёни Прокурори генералӣ, прокурорҳои калон ва прокурорҳои раёсатҳо (шӯъбаҳо), ёрдамчиёни калон ва ёрдамчиёни прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, прокурори нақлиёти Тоҷикистон, прокурорҳои калон ва прокурорҳои шӯъбаҳои прокуратураҳои вилоятҳо, прокурорҳои шаҳру ноҳияҳо ва прокурорҳои ба онҳо баробаркардашуда, ки прокурорҳои нақлиёт, ҳарбии гарнизонҳо ва назорати иҷроӣ қонунҳо дар муассисаҳои ислоҳиро дар бар мегиранд, муовини яқум ва муовинони онҳо, ёрдамчиёни калон ва ёрдамчиёни онҳо, прокурор - криминалистҳои калон ва прокурор - криминалистҳо, ки дар доираи салоҳияташон фаъолият мекунанд;».

2. Дар қисми 4 моддаи 12 калимаи «қонун» ба калимаҳои «Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳимояи давлатии иштирокчиёни муҳофизатии судии ҷиноятӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон» иваз карда шавад.

3. Ба моддаи 14 пас аз калимаҳои «Ҳар шахс ба» калимаҳои «ҳифзи маълумоти шахсӣ,» илова карда шаванд.

4. Ҷумлаи дуюми қисми 1 моддаи 111 хориҷ карда шавад.

5. Дар моддаи 161:

- дар қисми 2 калима ва рақамҳои «286 қисми 2» ба калима ва рақамҳои «286 қисмҳои 2 ва 3,» иваз карда шаванд;

- дар қисми 9 рақамҳои «286-291» ба рақамҳо ва калимаи «286 қисми 1, 287 - 291» иваз карда шаванд.

6. Ба моддаи 245 қисми 4 бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«4. Ба суд ҳозир шудани шахсоне, ки дар рӯйхатҳо таҳаллуси онҳо сабт шудааст, аз ҷониби мақомоти салоҳиятдори пешбурди тосудии парвандаи ҷиноятӣ таъмин карда мешавад.»

7. Ба қисми 5 моддаи 355 ҷумлаи дуюм бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«Зимнан, тарафҳо ҳуқуқ доранд ариза дар бораи оштиро то ба ҳонаи машваратӣ рафтани судя пешниҳод намоянд.»

Моддаи 2. Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

**ш. Душанбе,
4 июли соли 2020, № 1702**

ҚОНУНИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ ТАҒЙИРУ ИЛОВАҲО БА КОДЕКСИ ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИИ МАЪМУРИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Қумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қонуни Қумҳурии Тоҷикистон аз 31 декабри соли 2008 қабул шудааст (Ахбори Маҷлиси Олии Қумҳурии Тоҷикистон, с. 2008, № 12, қ. 1, мод. 989, мод. 990; с. 2009, № 5, мод. 321, № 9-10, мод. 543; с. 2010, № 1, мод. 2, мод. 5, № 3, мод. 153, № 7, мод. 547, № 12, қ. 1, мод. 812; с. 2011, № 6, мод. 430, мод. 431, № 7-8, мод. 610, № 12, мод. 838; с. 2012, № 4, мод. 256, № 7, мод. 685, мод. 693, № 8, мод. 814, № 12, қ. 1, мод. 1004; с. 2013, № 3, мод. 181, № 7, мод. 508; с. 2014, № 3, мод. 143, мод. 144, № 7, қ. 1, мод. 389, мод. 390; с. 2015, № 3, мод. 201, № 7-9, мод. 707, мод. 708, № 11, мод. 955, № 12, қ. 1, мод. 1108; с. 2016, № 3, мод. 130, мод. 131, мод. 132, № 5, мод. 359, мод. 361, № 7, мод. 613, мод. 614, № 11, мод. 877; с. 2017, № 1-2, мод. 5, мод. 6, № 5, қ. 1, мод. 275, № 7-9, мод. 568, мод. 585; с. 2018, № 1, мод. 9, № 5, мод. 268, мод. 269; с. 2019, № 1, мод. 8, № 6, мод. 312, мод. 313, № 7, мод. 464; с. 2020, № 1, мод. 6), тағйиру иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Моддаҳои 598¹ ва 605¹ бо мазмуни зерин илова карда шаванд:

«Моддаи 598¹. Рӯйпӯш кардан, кам ё зиёд нишон додани маблағи пардохтҳои гумрукӣ ва ё дигар пардохтҳо Барои аз тарафи кормандони мақомоти гумрук ва ё дигар санчишгарон қасдан рӯйпӯш кардан, кам ё зиёд нишон додани маблағи пардохти гумрукӣ ва ё дигар пардохтҳо, -

ба андозаи аз сад то дусад нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҷарима таъйин карда мешавад.»;

«Моддаи 605¹. Рӯйпӯш кардан, кам ё зиёд нишон додани маблағи андоз ва ё дигар пардохтҳо

Барои аз тарафи кормандони мақомоти андоз ва ё дигар санчишгарон қасдан рӯйпӯш кардан, кам ё зиёд нишон додани маблағи андоз ва ё дигар пардохтҳо, -

ба андозаи аз сад то дусад нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҷарима таъйин карда мешавад.».

2. Моддаи 666 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«Моддаи 666. Вайрон кардани қоидаҳои нархгузорӣ, баргузорию савдои оммавӣ ё тендер, ё музоядаҳо

Барои вайрон кардани қоидаҳои нархгузорӣ, баргузорию савдои оммавӣ ё тендер, ё музоядаҳо, ки ба молики молу мулк, созмондиҳандаи савдо ё тендер, ё музояда, харидор ва ё дигар субъекти хоҷагидорӣ зарар расонида шудааст, ҳангоми набудани аломати ҷиноят, -

ба шахсони мансабдор ба андозаи аз панҷоҳ то сад нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҷарима таъйин карда мешавад.».

Моддаи 2. Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ РАҲМОН

ш. Душанбе,

7 августи соли 2020, № 1715

ҚОНУНИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ ТАҒЙИРУ ИЛОВА БА КОДЕКСИ МУРОФИАИ ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИИ МАЪМУРИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси муурофияи ҳуқуқвайронкунии маъмурии Қумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қонуни Қумҳурии Тоҷикистон аз 22 июли соли 2013 қабул шудааст (Ахбори Маҷлиси Олии Қумҳурии Тоҷикистон, с.2013, № 7, мод. 502; с. 2014, № 3, мод. 145, № 7, қ. 1, мод. 391, № 11, мод. 644; с. 2015, № 3, мод. 202, № 7-9, мод. 709, мод. 710, мод. 711, № 11, мод. 956, № 12, қ. 1, мод. 1109; с. 2016, № 3, мод. 133, № 7, мод. 615; с. 2017, № 5, қ.1, мод. 276; с.2018, № 1, мод. 8, № 5, мод. 270, мод. 271; с. 2020, № 1, мод.7), тағйиру иловаи зерин ворид карда шаванд:

1. Ба қисми 1 моддаи 93 пас аз рақами «597,» рақамҳои «598¹, 605¹,» илова карда шаванд.

2. Дар қисми 1 моддаи 121 рақамҳои «599-618» ба рақамҳои «599-605, 606-618» иваз карда шаванд.

Моддаи 2. Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Қумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

**ш. Душанбе,
7 августи соли 2020, № 1716**

ҚОНУНИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ ВОРИД НАМУДАНИ ТАҒЙИРУ ИЛОВАҲО БА КОДЕКСИ ҚИНОЯТИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 1. Ба Кодекси қиноятии Қумхурии Тоҷикистон, ки бо Қонуни Қумхурии Тоҷикистон аз 21 майи соли 1998 қабул шудааст (Ахбори Маҷлиси Олии Қумхурии Тоҷикистон, с. 1998, № 9, мод. 68, мод. 69, № 22, мод. 306; с. 1999, № 12, мод. 316; с.2001, № 4, мод. 149, мод.167; с. 2002, № 11, мод. 675, мод. 750; с. 2003, № 8, мод. 456, мод. 468; с.2004, № 5, мод. 346, № 7, мод. 452, мод. 453; с. 2005, № 3, мод. 126, № 7, мод. 399, № 12, мод. 640; с. 2007, № 7, мод. 665; с. 2008, № 1, қ. 1, мод. 3, № 6, мод. 444, мод. 447, № 10, мод. 803, № 12, қ.1, мод. 986, № 12, қ. 2, мод. 992; с. 2009, № 3, мод.80, № 7-8, мод. 501; с.2010, № 3, мод.155, № 7, мод. 550; с. 2011, № 3, мод. 161, № 7-8, мод. 605; с.2012, № 4, мод. 258, № 7, мод. 694; с. 2013, № 6, мод.403, мод. 404, № 11, мод. 785, № 12, мод. 881; с. 2014, № 3, мод. 141, № 7, қ. 1, мод. 385, мод. 386; с.2015, № 3, мод. 198, мод.199, № 11, мод. 949, № 12, қ.1, мод. 1107; с. 2016, № 3, мод. 127, № 5, мод. 355, мод. 356, № 7, мод. 608, мод.609, № 11, мод.874, мод. 875; с. 2017, № 1-2, мод. 2, мод.3, № 7-9, мод. 586; с. 2018, № 1, мод.4, мод.5, № 5, мод. 266, № 7-8, мод. 522; с. 2019, № 1, мод. 1, мод. 2, № 6, мод. 311; с. 2020, № 1, мод. 8, мод. 9), тағйиру иловаҳои зерин ворид карда шаванд:

1. Дар моддаи 245:

- санксияи қисми 1 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо ҷарима ба андозаи аз сесаду шасту панҷ то панҷсаду чилу ҳафт нишондиҳанда барои ҳисобҳо ё маҳдуд кардани озодӣ ба мӯҳлати то се сол ё маҳрум сохтан аз озодӣ ба ҳамин мӯҳлат бо маҳрум кардан аз ҳуқуқи ишғоли мансабҳои муайян ё машғул шудан бо фаъолияти муайян ба мӯҳлати то ду сол ҷазо дода мешавад.»;

- санксияи қисми 2 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо ҷарима ба андозаи аз панҷсаду чилу ҳафт то як ҳазору наваду ду нишондиҳанда барои ҳисобҳо ё бо маҳрум сохтан аз озодӣ ба мӯҳлати аз се то шаш сол бо маҳрум кардан аз ҳуқуқи ишғоли мансабҳои муайян ё машғул шудан бо фаъолияти муайян ба мӯҳлати то се сол чазо дода мешавад.»;

- санксияи қисми 3 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо ҷарима ба андозаи аз як ҳазору наваду ду то як ҳазору ҳаштсаду бисту чор нишондиҳанда барои ҳисобҳо ё маҳрум сохтан аз озодӣ ба мӯҳлати аз шаш то даҳ сол бо маҳрум кардан аз ҳуқуқи ишғоли мансабҳои муайян ё машғул шудан бо фаъолияти муайян ба мӯҳлати то чор сол чазо дода мешаванд.»;

- санксияи қисми 4 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо ҷарима ба андозаи аз як ҳазору ҳаштсаду бисту чор то ду ҳазору ҳафтсад нишондиҳанда барои ҳисобҳо ё маҳрум сохтан аз озодӣ ба мӯҳлати аз даҳ то понздаҳ сол бо маҳрум кардан аз ҳуқуқи ишғоли мансабҳои муайян ё машғул шудан бо фаъолияти муайян ба мӯҳлати то панҷ сол чазо дода мешаванд.».

2. Дар моддаи 274:

- дар ном ва диспозитсияи моддаи калимаи «Бадқасдона» ба калимаи «Барқасдона» иваз карда, пас аз калимаи «қоидаҳои» калимаи «наригузорӣ» илова карда шавад;

- матни моддаи қисми 1) ҳисобида, рақамгузорӣ карда шавад;

- қисми 2) бо мазмуни зерин илова карда шавад:

«2) Ҳамин кирдор, агар:

а) аз ҷониби гурӯҳи шахсон бо маслиҳати пешакӣ;

б) ба миқдори махсусан калон содир шуда бошад, - бо чарима ба андозаи аз сесаду шасту панҷ то нуҳсаду дувоздаҳ нишондиҳанда барои ҳисобҳо ё маҳдуд кардани озодӣ ба мӯҳлати аз ду то панҷ сол ё маҳрум сохтан аз озодӣ ба ҳамин мӯҳлат чазо дода мешавад.

Эзоҳ: Дар моддаи мазкур таҳти мафҳуми зарар ба миқдори калон зараре фаҳмида мешавад, ки он аз андозаи нишондиҳанда барои ҳисобҳо панҷсад маротиба ва зарар ба миқдори махсусан калон аз ду ҳазор маротиба зиёд бошад.».

3. Аз эзоҳи моддаи 276 рақами «274» хориҷ карда шавад.

4. Дар моддаи 289:

- санксияи қисми 1 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо чарима ба андозаи аз сесаду шасту панҷ то нуҳсаду дувоздаҳ нишондиҳанда барои ҳисобҳо ё маҳрум сохтан аз озодӣ ба мӯҳлати аз ду то панҷ сол чазо дода мешавад.»;

- санксияи қисми 2 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо чарима ба андозаи аз нуҳсаду дувоздаҳ то як ҳазору чорсаду панҷоҳу шаш нишондиҳанда барои ҳисобҳо ё маҳрум сохтан аз озодӣ ба мӯҳлати аз панҷ то ҳашт сол чазо дода мешавад.»;

- санксияи қисми 3 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо маҳрум сохтан аз озодӣ ба мӯҳлати аз ҳашт то дувоздаҳ сол чазо дода мешавад.»;

- санксияи қисми 4 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо маҳрум сохтан аз озодӣ ба мӯҳлати аз дувоздаҳ то понздаҳ сол бо маҳрум кардан аз ҳуқуқи ишғоли мансабҳои муайян ё машғул шудан бо фаъолияти муайян ба мӯҳлати то панҷ сол ё бидуни он чазо дода мешаванд.».

5. Дар моддаи 314:

- санксияи қисми 1 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо ҷарима ба андозаи аз сесад то панҷсаду чилу ҳафт нишондиҳанда барои ҳисобҳо ё маҳрум кардан аз ҳуқуқи ишғоли мансабҳои муайян ё машғул шудан бо фаъолияти муайян ба мӯҳлати то панҷ сол ё маҳрум сохтан аз озодӣ ба мӯҳлати то се сол ҷазо дода мешавад.»;

- санксияи қисми 2 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо ҷарима ба андозаи аз панҷсаду чилу ҳафт то як ҳазору наваду ду нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва ё маҳрум сохтан аз озодӣ ба мӯҳлати аз се то шаш сол бо маҳрум кардан аз ҳуқуқи ишғоли мансабҳои муайян ё машғул шудан бо фаъолияти муайян ба мӯҳлати то панҷ сол ҷазо дода мешавад.»;

- санксияи қисми 3 дар таҳрири зерин ифода карда шавад:

«бо ҷарима ба андозаи аз як ҳазору наваду ду то як ҳазору ҳаштсаду бист нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва ё бо маҳрум сохтан аз озодӣ ба мӯҳлати аз шаш то даҳ сол бо маҳрум кардан аз ҳуқуқи ишғоли мансабҳои муайян ё машғул шудан бо фаъолияти муайян ба мӯҳлати то панҷ сол ҷазо дода мешаванд.».

Моддаи 2. Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ РАҲМОН

**ш. Душанбе,
7 августи соли 2020, № 1717**

ДАР РОҲИ АДОЛАТ

Юсупова Сайёра Олимовна, ҳуқуқшиноси шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, беш аз 50 соли ҳаёти хурро ба фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ бахшидааст. Ӯ фаъолияти кориашро ба ҳайси корманди шӯъбаи умумии Кумитаи марказии Иттифоқи Ленинии коммунистии ҷавонони Тоҷикистон (Комсомол) оғоз намуда, сипас солҳои тӯлонӣ ба ҳайси корманди Дастгоҳи марказии Комсомоли РСФСР Тоҷикистон, судьяи суди ноҳияи Марказии (ҳозира Фирдавсӣ) шаҳри Душанбе, судья ва раиси коллегияи судӣ оид ба парвандаҳои ҷиноятӣ Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қор кардааст. Баъди истеъфо аз вазифаи судьягӣ дар вазифаи декани факултаи ҳуқуқшиносии Донишқадаи андоз ва ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият намудааст.

Дар хотир дорам, ки соли 1961 бо тавсияи мақомоти роҳбарикунандаи ҳизби коммунист 13 нафар духтарони фаъол барои таҳсил ба Мактаби олии комсомолии умумииттифоқи собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ ба шаҳри Москва фиристонида шуданд, ки дар қатори онҳо Сайёра Олимовна низ шомил буданд. Баъди хатми мактаби мазкур ӯ вазифаҳои пурмасъули мушовири шӯъбаи ташкилотҳои комсомолӣ ва соле чанд мудирӣ шӯъбаи умумии Кумитаи марказии комсомолии ҷумҳуриро ба зимма дошт.

Дар баробари ин, Сайёра Олимовна соли 1964 шӯъбаи ғоибонаи факултаи ҳуқуқшиносии Университети давлатии

Тоҷикистон (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон)-ро бомуваффақият ба итмом расонид.

Тибқи муқаррароти қонунҳои замони шӯравӣ судяҳо аз ҷониби мардум интихоб мешуданд. Соли 1965 муаллима дар интихоботи судяҳои халқӣ иштирок намуда, ба ҳайси судьяи суди халқии ноҳияи Марказии (ҳоло Фирдавсии)-и шаҳри Душанбе интихоб мешаванд. Дар як замон ин зани муборакқадам ба сифати муаллимаи кафедраи ҳуқуқи ҷиноятӣ факултаи ҳуқуқшиносии Университети давлатии Тоҷикистон низ фаъолият менамуд.

Тавре дар боло қайд гардид, Сайёра Олимовна қариб нисфи ҳаёти худро ба касби судягӣ бахшида, дар ин чода ба муваффақиятҳои калон ноил гардида, роҳбари илмӣ чандин олимҳои ҷавони соҳаи ҳуқуқ ва муаллифи даҳҳо рисолаҳои илмӣ ва илмӣ - тадқиқотӣ мебошад.

Ҳокимияти судӣ мақомоти махсуси давлатӣ буда, фаъолияти он баҳри ҳимояи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд равона гардидааст. Ба ибораи дигар, сохтори судӣ шоҳаи мустақили ҳокимияти давлатӣ буда, ба мавқеи ягонаи ташкил ва фаъолият, ягонагии мақсаду маром ва ваколати мустақили ҳар як марҳилаи он асос меёбад. Шавқу завқ дар роҳи омӯзиш ва таҳқиқи илми ҳуқуқшиносӣ ўро соли 1970 ба аспирантура оварда, соли 1972 Сайёра Олимовна дар мавзӯи «Принсипи мустақилияти судҳо ва танҳо ба қонун итоат намудани онҳо» рисолаи номзади ро сарбаландона пеш аз муҳлат дифоъ намуд.

Боиси тазаккур аст, ки муаллимаи хушсимо ва фархундалиқо аввалин зани тоҷике маҳсуб меёбад, ки дар соҳаи хеле ҳам заҳматталаби ҳуқуқи муҳофизатии ҷиноятӣ рисолаи дифоъ намуда, сазовори унвони номзади илмӣ ҳуқуқшиносӣ гардид. Рисолаи мазкур аз ҷониби мутахассисони машҳури давр доктори илмӣ

хуқуқшиносӣ, профессор Добровольская Т.Н., оппонентон (муноқизон): декани факултети хуқуқшиносии Донишгоҳи давлатии шаҳри Ленинград, доктори илмҳои хуқуқшиносӣ, профессор Алексеев Н.С., доктори илмҳои хуқуқшиносӣ, профессор Строгович М.С., ки асосгузори мактаби хуқуқи ҷинойтӣ ва мурофиавии ҷинойтии Иттиҳоди Республикаҳои Советии Сотсиалистӣ эътироф шуда буданд ва дигарон баҳои баланд гирифта, мавриди таваҷҷуҳи ҷиддии муҳаққиқони соҳаи мурофиавии ҷинойтӣ қарор гирифта буд.

Дар ин раванд муаллимаи соҳибэҳтиром илмро бо амал пайваستا тадқиқоти назаррасро анҷом дода, парвозҳои баландтарро дар ин ҷода дар қалби поки худ мепарварид. Ин гуна андеша ва ниятҳо аз азал хоси инсонҳои шариф мебошад.

Истеъдоди азалии ва донишу фазилати муаллима Сайёра Олимовна буд, ки ўро соли 1974 ҳамчун хуқуқшиноси дараҷаи олий ва аз ҳама муҳим дорои хулқи адолатпешагӣ сабаби ба узвияти Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пазируфтаниш шуд, зеро шиори ин зани муборакҷехра дар зиндагӣ ҳама вақт чунин буд:

Адл пеш ору муроди дили дарвеш барор,

То туро ҳарчи мурод аст, муяссар гардад.

Фаъолияти судманд ва самарабахшу босуботи муаллима Сайёра Олимовна дар Суди Олий ба як нукта равона шуда буд - мӯйро аз хамир ҷудо намудану ҳақро ба ҳақдор расонидан.

Дар ин давра муаллима тамоми донишу малака ва маҳорату санъати хуқуқдонии ҳешро ба он равона намуд, ки мақому манзалати қонун дар ҷомеа шинохта шавад. Бар он сайъ дошанд, ки адолат ҳамеша ва дар ҳар маврид ба муқобили ҳама гуна ҷаҳолат ғолиб бошад. Андешаи комилу судманд, ҳукмфармо дошт ва мекӯшид, ки ҳусни тафохумро

дар муурофия ба вучуд биоварад, то ки ҳини хулосабарориҳо хотири касе мушавваш нагардад. Ҳамин ҳақиқатнигорӣ, эътимод ба қонун ва адолатпарварии муаллимаи нозукбин буд, ки вазифаи ниҳоят масъулиятнок - раиси коллегияи судӣ оид ба парвандаҳои ҷиноятии Суди Олиро ба уҳдааш вогузор намуданд.

ӯ дар иҷрои вазифаи пурмасъул адолати судиро одилона ва холисона ба амал бароварда, парвандаҳои судӣ ва аризаю шикоятҳои шаҳрвандонро мавриди баррасӣ қарор дода, қарорҳои дахлдори қонунӣ қабул намуда, нисбат ба вайронкунандагони қонун тадбирҳои заруриро татбиқ менамуд.

Ҳамчун судяи воломақоми Суди Олӣ бар зидди ҷинояткорони ашаддӣ аз қабили қотилон, қочоқчиён, дуздону ғоратгарон, қаллобон, манфиатҷӯён, ҷинояткорон, силоҳбадастон ва ашхосе, ки ба аъмоли ношоями худ ҷомеаи моро доғдор менамуд, муборизаи беамон бурда, онҳоро ба ҷавобгарӣ кашида, нисбаташон ҷазои ба кирдорашон сазовор таъин менамуданд.

Дар ҷараёни муурофияи судӣ ӯ на танҳо ба таҳлилу таҳқиқи парвандаи ҷинояткор иқдом мекард, инчунин судшавандаро аз лиҳози одобу услуби шарқиена чун зани порсо ва бозақоват тарбия ҳам менамуд.

Сифату хислатҳои некбинонаи табиӣ ва маърифати баланди ҳуқуқӣ ба Сайёра Олимовна имкон фароҳам оварданд, ки дар тӯли фаъолияти 25-солаи узви Суди Олии ҷумҳурӣ будан бенуқсон кор кунанд.

Дар он давра ҳар як парвандаи ҷиноятӣ ғайр аз он ки дар Суди Олӣ баррасӣ мегардид, боз аз ҷониби Суди Олии Иттиҳоди Шӯравӣ барои омӯзиш фиристода мешуд, то ки ҷанбаҳои қонунии он бори дигар мавриди таҳлилу хулосабарориҳо қарор гирад. Чунин раванди фаъолият аз

аъзои Суди Олии ҷумҳурии вақт донишу истеъдоди баланд ва масъулияти бештарро тақозо менамуд ва ба он водор менамуд, ки ҳамеша барои такмили дониши сиёсӣ ва ҳукукии худ талош варзанд, то ки дар доираи адолат ҷуръати гузориши андешаи худро дошта бошанд.

Маврид ба зикр аст, ки дар замони шӯравӣ чиҳати ҳукми одилона баровардан парвандаҳои овозадорро барои баррасӣ аз суди як ҷумҳурӣ ба Судҳои Олии ҷумҳуриҳои дигар равон мекарданд. Яке аз чунин парвандаҳо ин парвандаи ҷиноятӣ нисбати қотиби аввали ҳизбии вилояти Тошканди Ҷумҳурии Ўзбекистон, шахси дар замони худ маъруф Мусохонов М.М. ба шумор мерафт. Роҳбарияти Суди Олии кишварамон барои дида баромадан ва мувофиқи қонунҳои амалкунандаи вақт ва ҳукми одилона баровардан онро ба зиммаи Сайёра Олимовна вогузор карданд.

Барои таҳлилу кушодани муаммои ин парванда судия ҳақталабу ҳақбин Юсупова Сайёра заҳмату ранҷи зиёдро паси сар карда, баъди ҳаллу фасли ҳамаҷониба ба хулосае омад, ки Мусохонов М.М. дар гирдоби тухмату бӯхтон ғӯтида беасос айбдор карда шудааст. Аз ин нуқтаи назар ҳайати суд таҳти раисии Сайёра Олимовна айбдоршаванда Мусохонов М.М.-ро бегуноҳ шуморида, нисбатан ҳукми сафедкунанда баровард, ки дар он замон ин коре буд басо мушқил, зеро мақомоти таъкиби ҷиноятӣ кӯшиш менамуд айби эълоншуда тасдиқ гардад. Аз инчо бармеояд, ки барои Сайёра Олимовна ҳамчун судия одил, ояндаву тақдири инсон олитарин арзиш буд ва ӯ бо як масъулияти баланд далелҳои дар парвандаи ҷиноятӣ ҷамъовардашударо пурра ва ҳамаҷониба мавриди таҳлилу санҷиш қарор меод, то аз тарафи суд дар ҳалли тақдири инсон хатое наравад.

Сарвари давлат, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

мухтарам Эмомалӣ Раҳмон хуб гуфтаанд, ки «Адолати судӣ дар ҳақиқат ҳам бояд ҳамчун яке аз кафолатҳои асосии таъмини ҳуқуқи озодӣ ва манфиатҳои қонунии ҳар як шаҳрванд бошад. Суд ҳуқуқи хато кардан надорад».

Албатта, чунин амали нек нисбат ба инсонҳое, ки оғри аз гуноҳанд беҳтарин фазилати одамият аст. Фармудаи Бедили бузургвор чунин аст, ки:

Ба сад анчуман ману мо сару барги мост якто,
Ҳама мавчи як муҳитем, ҳама халқи як худо.

Чунин амали шоистаи таҳсин, ки қадру манзалати Сайёра Олимовнаро дар байни ҳамкорону ҳаммаслакон хеле баланд карданд, дар фаъолияти кориаш фаровонанд, зеро ӯ дар зиндагии хеш ҳамеша ба он кӯшидааст, ки дар дили одамон тухми муҳаббат қораду дилеро наранҷонад, яъне ба фармудаи суҳанвари бузург амал кардааст:

Зиндагони сӯхтан бо сохтан,
Дар гиле тухми диле андохтан!

Мисоли дигарро гирем. Ба тухмату бухтонҳои зиёд собиқ Вазири адлияи Тоҷикистон Раҷабов С.Р. ҳам гирифторм шуда, нисбати ӯ парвандаи ҷиноятӣ оғоз карда шуд. Кушодани ин муаммои сарбаства ба зиммаи ин зани адолатпеша воғузорм гардид. Сайёра Олимовна дар асоси факту далелҳои раднопазир беғуноҳии Раҷабов С.Р. исбот намуда, билохира шодравон низ сафед карда шуд.

Ё ин ки соли 1977 тибқи ҳукми Суди Олии Тоҷикистон собиқ судяи суди ноҳияи Роҳи Оҳани (Шоҳмансур)-и шаҳри Душанбе Исмоилов С., раиси суди собиқ вилояти Кӯлоб Раҳмонов Ҷ. ва дигар шахсон барои гирифтани ришва ба миқдори махсусан калон ба муҳлатҳои тӯлонӣ маҳкум карда шуданд. Баъди адои ҷазои ноодилона, маҳкумшудагон бо шикоятҳои назоратӣ ба Суди Олӣ мурочиат намуданд. Ҳаллу фасли парвандаҳои мазкур ба уҳдаи Сайёра

Олимовна вогузор шуд. Баъди омӯзиши маводи парвандаҳо Сайёра Олимовна ба хулосае омад, ки шахсони номбурда бе вучуд доштани далелҳои исботкунандаи гуноҳашон маҳкум гардидаанд. Дар асоси эътирози тайёркардаи Сайёра Олимовна, Раёсати Суди Олӣ таҳти раисии Раиси Суди Олӣ Қурбонов С., маърузачиён Иноятов С., ҳукмҳои айбдоркунанда нисбати Исмоилов С., Раҳмонов Ҷ. Оқсақолов ва Ҷумъаев бекор карда, онҳо сафед карда шуданд. Бо қарори суд ба Ҷумъаев Исмоилов С. барои расонидани зарари маънавӣ ба андозаи 70 ҳазор рубл маблағи пулӣ ситонида шуд.

Ин гуна мисолҳо дар фаъолияти фидокоронаи ин зани заҳматпеша хеле зиёданд.

Юсупова С.О. дар баробари фаъолияти судӣ, илмию тадқиқотӣ дар таҳияи маҷмӯи қонунҳо хидмати арзандаю ботадбир намудааст.

Бояд қайд кард, ки тӯфайли меҳнати бобарору самарабахш Сайёра Олимовна ба унвону дараҷаҳои баланди таҳассусӣ - судьяи дараҷаи олӣ, ҳуқуқшиноси шоистаи ҷумҳурӣ ва Ифтихорномаҳои Президиуми Шӯрои Олии РСС Тоҷикистон шарафёб гардидааст.

Ба таъбири ниёғони мо чуфти ҳамсифат барои оила пойдеворест, ки шукуфоии минбаъдаро дар зиндагӣ таъмин менамояд. Сайёра Олимовна дар оиладорӣ низ намунаи ибрати дигарон буд. Ў бо тақягоҳи зиндагиаш инсонӣ неқмаҳзар, суҳаншиносу суҳансанҷ, марди фозилу ҳикматпарвар, ки солиёни зиёд дар мақомоти Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти босамарро анҷом додааст, Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон устои зиндаёд Азимҷон Юсуфов зиндагии шоистае бурданд.

Рӯзгори осудаву макбул, саодатманд инсонро ба муроду мақсад мерасонад ва ҳар нафари дилогоҳ мусаллам аст, ки чунин орзуро дар қалби хеш мепарварад. Асоси пирӯзӣ дар зиндагӣ ин ҳамдили ва ваҳдати комили аҳли оила аст, ки инсон ҳадду мақоми худро дар он дарёбад ва ба муроди дил мерасад.

Воқеан фаъолияти беш аз 20 солаи Сайёра Олимовна дар мақомоти адолатпарвар - Суди Олии мамлакат бешаку шубҳа гувоҳ бар он аст, ки устои чавҳаршиноси мо рисолати аслии инсониро бо қуввату қобилияти худододӣ сарбаландона ба сомон расондааст.

Ӯ баъд аз ба истеъфо рафтан аз мақомоти судӣ фаъолияти босамари таълимию илмӣ хешро дар ҷодаи илм густариш бахшид, ки заҳмати натиҷабарор самарановор ба бор овард.

Сайёра Олимовна дар зарфи солҳои вазифаи судяро иҷро карданиш, ҳамзамон устои мактабҳои олии кишвар низ буд ва китобу дастурҳои зиёдеро таҳия кардааст. Устои зиндаёд яке аз омӯзгорони беҳтарин буда, дар умри пурбаракаташон зиёда аз 20 нафар докторону номзадҳои илми ҳуқуқро тарбия намудааст, ки шогирдонаш дар тамоми ғӯшаю канори мамлакат фаъолияти пурсамари илмӣ карда истодаанд. Қисмати дигари шогирдонаш дар мақомоти судӣ фаъолият доранд.

Дар баробари ин, тавре дар боло гуфтем Юсупова Сайёра бонуи зебою ҳамсари мушфиқ ва модари меҳрубон буд.

Сайёра Олимовна моҳи сентябри соли 2019 дар синни 80 солагӣ оламро падруд гуфт.

Мо дӯстону рафикон ва шогирдони ӯ хеле андӯхгин
гардида, ҳаргиз симои ин зани ба маънои томаш бузургро аз
хотир намебарорем. Ёдаш ба хайр бод!

А.Чоршанбиев
Дотсенти кафедраи Ҳуқуқи
ҷиноятӣ Донишгоҳи Славянии
Россия ва Тоҷикистон, номзоди
илми ҳуқуқ, судьяи дар
истеъфобудани Суди Олӣ

Нашрияти

Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

№ 3, 2020

Бюллетень

Верховного Суда Республики Таджикистан

Мусахҳеҳ – Тураев Камол Мавлонович
Ҳуруфҷӣ – Ғафурзода Фарзона Амирҷон

Ба чоп _____ имзо шуд. Формат 60 x84 1/8 32 в.ш.ч.
Қоғази офсетӣ. Гарнитураи Times New Roman 12.
Адади нашр 500 нуса.

Дар ҶДММ «Нашрияти Нур» чоп шудааст.